

הקדמת המתרגם

ממני החכם הגדול הרב ר' אברהם ברני דוד זכר צדיק לברכה להשלים לו כל הספר שהעתקתי והיה גם כן קשה בעיני בעבור שקדם וזולתי להעתיקו שלא יחשב אותי כמתכבד בקלוט. ופיסתי אותו להניח לי שלא יביאני אל הדבר הזה וגליתני את אונט שבבעבור כבוד ר' יוסף שקדם להעתיקו אני עושה. ולא שזה לי עמו. וכאשר ראיתי הסכמתו. התחייבתי לבטל דעתי מפני דעתו כדי להפיק רצונת ותאותו. ונצרכתני לזכור את זה בתחלת הספר הזה שלא יחשוב אדם עלי כי מרצוני באתי בעקבי ההעתקה ההיא. וידוע מחשבות אדם דע כי לא לאחת מאלה נכנסתי בדבר וני לא לרצוני החלוטי אותו אך הגברתי רצון מי שנתחייבתי לעשות רצוני על רצוני והוא עדי ושהדי על זה ודי בזה לנקות את עצמי. ואחרי אשר החלוטי להעתיק לא יכלתי לשקר באומנתי ולנמות סדרך האמת הנכונה ולעשות מלאכת ה' ברכיה. ואחזיק עצמי כפתי וסכל בעבור כבוד אחרים. והעתקתי כאשר נראה לי וכפי הבנתי. ומפני שהספר הזה עתה בשתי העתקות ועל ג' ענינים. אני ספיים כל מי שיבא לכתוב מאיז מהם שירצה ומשביע באלהים שיכתוב שם המתרגם תחלה על הספר כדי שלא תתש עליו המאת באשר לא נאלט ולא חסאנו. ודי לנו בשגיאותי מעטם עלינו משל אחרים ומהוסיף על חסאותי פשעי וזולתי. ורבותינו ז"ל הזהירו על זה ואמרו כל האומר דבר בשם אומרו מביא נאולה לעולם. ומה שאמרתי כי הספר הזה בשתי העתקות ועל שלשה ענינים. מפני שיש ממנו ביד קצת בני אדם ספרים שהשער הראשון בהם שהעתקתי בלבד ואח"כ העתיק ר' יוסף גם הוא השער הראשון והשלים הספר משלו וישנו ביד אחרים כלו מהעתקתו. וגם אני השלמתיו כלו בהעתקתי כאשר שאל ממני הרב החכם הגדול ר"ל. ומי שמתקן במלותיו במקום הראוי לתקן וידיעני לזכות במה שקצרתני יחבו יתנו לראות בסופו. וזה החלי ברבני הסחבר בשם האל האדני :

אמר המתרגם, מן הידוע אשר השכל מעיד עליו כי כל מלאכה צריכה ידיעה וכל מעשה צריך למחשבה ואם ישאל שואל מה היא הידיעה נאמר כי הידיעה היא התבארות הדבר והתבוננותו כאשר הוא. ואם נאמר המדה אשר תודענה בה הידיעות יהיה גם כן נכון. וכן אם ישאל מה היא המחשבה נאמר כי המחשבה היא כח שכלי יסוּם בדברים והוא כח מכתות הנפש המדברת ועל כן כל מחשב סובר. וכן מן הידוע שהמחשבה היא קדמת למעשה כאשר אמרו התכמים תחלת המעשה הוא סוף המחשבה. ואע"פ שמה שאמרנו הוא תקוע בשכל ומצא ברברי התכמים, התורה, ג"כ מעידה עליו כמה שאמרה במלאכת המשכן מלא אותם חכמת לב לעשות כל מלאכת תרש וחושב. ואמרה ולחשוב מחשבות לעשות בזהב ובכסף ובנחשת. ואחרי אשר הקימנו זה המצער נאמר כי כל מעשה שיהיה לצורך בני אדם צריך שיעשהו עושהו באמונה ובהירות אחר שיחשוב עליו ותבאר לו כי ידיעתו מנעת לעשותו על אפניו כ"ש מעשה שהוא לצורך תורתם ואמונתם שהוא מלאכת שמים ומלאכת ה'. ובס' מבתר הפנינים כתוב אין דבר שמעיל לאדם כרעתו מעלתו והגעת שכלו ותכמתו וידבר כפיהם. ויש בו כתוב מי שמתחכם מבלי חכמה הוא כחמדו הריחים סוכב סוכב ואינו ח מקמוט. ויש בו כתוב אל תאמר כמה שלא תרע ארע מן תחשך כמה שתדע. ואמרו התכמים מי שמכל וחשב שידע סכלותו כפולה. והבאתי הדברים האלה בעבור מה שארע לנו בהעתקת הספר הזה והוא שדריב החכם רבנא משולם בר"י זצ"ל שאל ממני להעתיק לו ממנו השער הראשון שהוא שער היחוד. והעתקתי לו אע"פ שהיה קשה בעיני שהבניסני בזה מפני הענינים אשר זכרתים בפתיחה אשר כתבתי לו על השער והוא אך במלתי רצוני מפני רצוני. ובא אחר כן ר' יוסף קמחי הספירי להעתיק לו שאר הספר והעתיק מן השער השני הלאה. ועתה שאל

השער השני שער הבחינה

בבאר אופני הבחינה בברואים ורב טיב האלהים עליהם. זה פתח השער:

אמר המחבר מפני שהקדמנו בשער הראשון אופני יחוד האלהים בלב שלם והיתה הבחינה בחכמה הנראית בבריאת הבורא יתעלה הדרך הקרובה אל בידור מציאותו והתיב המלול לדעת אמתתו התחייבנו להדביקו אליו כדי לסמוך כל שער אל מה שהוא דומה לו מן השערים ולהביא אחר כל ענין מה שיאות לו מן הענינים אשר בהם נתייב בעבודת האל יתעלה אשר בראנו לה כמ"ש החכם (קהלת נ) והאלהים עשה שייארו כלפניו. ונאמר תחלה כי טובות האל יתעלה על ברואיו ואם הן כוללות את כלם כמ"ש הכתוב (אמרי קמה) טוב ה' לכל רובם כעורים מהכרים ומהבין גדול מעלותם ואינם

מראש לנפש

אמר הסובר והיתה הבחינה כו' ר"ל על ידי ענין ותפנון בחכמה כנראה יתכן נבדליותו עולל לגדל מעלותו ויתכן כי זולת זה אין דרך וכן לעס איתו כמ"ש בשער סיחוד: והנתיב הוא דרך סכנוס וסלול: ההתייבנו להרביקו אליו כו' ר"ל לכן ראויו וכן לחכש כנכסיו אשר שער סיחוד כדי לשפון כו': אשר בהם נתייב בעבודת האל יתעלה אשר שנתכר לנו עני הכערים הקודמים הדינו יחוד האל בלב שלם והכנה נברואיו אוי איתו חייבים לענדו ויתכן על כל סיבות שמטיב עמנו כמו שיכתב בשער סלישי: אשר בראנו לה כנכס ולא כנר אח סלדס ולא כל העולם לשמשו להכיר גדולתו ורוממותו לירא אותו ולרדן לעשותו ולענדו אותו: ונאמר תחלה וקדים תחלה לבין את זאת מאחר סכסיי טוב ומטיב לכל אחד ואחד מני אדם וא"כ כולם מחייבים לענדו ולרדן למטשו ומפסי מפס רוב העולם עשויים ר"ל כפומים שאינם מכירים

שוב להבנת

פרק א והיתה הבחינה נחמה ל' נסוח כמו ה' דייק יבמן (סליס יח): הדרך הקרובה והאחיב הסלול. הדרך הוא בשיעור רחב. וכמה שאמרו דרך הרבים ד' אמות הוא כעט ידוע לרבים. אך יש בו המרדן מחמת רחוקו שא"ל לנחש דרך רחב נקרבות מחמת מכשולי הדרכים ויערות וסלעים. אמנם אחיב שהוא רק נרחב מהלך אדם לאפשר שיהיה יותר קרוב הרבה כשיהיה רק השיעור הקצר הזה סלול משתחים וברקס. אך הוא אינו עודע לכל ואינו סלול כ"כ מחמת שאינו כעט כדרך הרבים ואפשר שיכשל בנהיגו ויתעה בדרך שאינו רק למכיר אותו היסד. וכענין הזה ממלא בעבודת האם שני פנים. הא' מהם כעט לרבים ומדע לכל ולא יסול בו העשום כמו מעוט האכרים כולם שהכל בקליים בעמיהם. אמנם העובת הלבוט הנמשכת אחר ידעית אמחזו יח' דמנו למידי עם שהם קרובים ועליהם נאמר כי קרוב הדבך נסדך ובלבד לנפשות עם זה אפשר שיתעה בהם ויסול בלחיה מכול על ק הזהיר שיהיה סלול ומעקה ממעלות ויהא חסר להכיר אל מעלה הדרך הקרובה ואל מעלה האחיב הסלול. כמו ואזרח יתיים סלולה (משלי טו): לדעת אמתתו לרעה אותו על האמת: אשר בראנו לה כלומר אשר נברט וברכט לה. כמו וברחל על פס בלחך הפרזי (יהושע יח) בראש דרך עיר ברא (יחזקאל כא) ועי"ש פירש"י וד"ק: והאלהים עשה כלומר ממעשה אלהים ללמד לירא אותו: ואם הן פי' אע"פ שהעובות מנישים בדרך כלל אל הנבראים סלם זריה נהארת משום נברא. עכ"ל רוב פי' אדם שריים

אזינם

פת לחם

שער השני אופני ידוד האלהים מלך שהקירס בידוד האלטיס וקרא לחתך שהקירס אופנים מלשון לחוטי העגלה שפי' פסוב העגלה והתגלגל עד כעטס למחז החסן כן ע"י חלףך מתחקר תתגלגל דעת האדם ותעט לדיעת סדרי עשהו אליו מנחת חסות: והיתה הבחינה בחכמה כו' הכנהש שיכתיב האדם סכורה כנראה נברואיו הוא הדרך הקרובה שגל ידע גיעת האדם אל נירוד מעלות הכורא והוא סמייב סלולל שגל ידע גיעת האדם לרעה אמתה. כו': לדעת כסובו יח' אחד אמת וכל וולתו אחד עובר כמנואר בשער סיחוד ואמר ויתסה לשון עבר לפי שכבר בשער סיחוד נקרא ד' נה' לרובים כניאור כנראה על סיחוד שכעטס פנים ובכמינה נברואים כסובו יח' אחד אמת ככל שריא סכובס שכלולס אל עמד שריא הדרך הקרובה שכובס. כלומר שאינו נה' כ"כ לעלות וסקדמות רבים כמו בשאר דרכים וולתס ולא מדר שריא דרך סלולה. כלומר כנוסס לרבים וסדך ככנוסס הוא כטובה מן המכשולות והמקום ומן החסות וכהנ בשאר הדרכים המתחקר אין האדם נקוה מן המכשולות והסעפות שיקרא לסולך גם כמו בשאר דרכים רבו מנו חלל כעוברים בדרך המתחקר היחלוטי משא"כ לעוברים בדרך הכמינה שאין עוף ואין כושל כהם: והרתייבנו להרביקו אליו כלומר לכן אינו מחייבים מלך שגל לרדיק ולהסמך שער הכנהש אל שער סיחוד: אל סובו כו' כלומר שאל זה עמנו מנחת פטנו שאמר נמר הכנהש אדם שער נחמר משאר השערים שיש עדיין לשינוי אדם שער סכוד דומה לשער הכורא שכנהש אליו וכן כעטיי שער אחד כעטנו נראה לרבים אחד כל ענין עם סלכות לענין הכורא וזוהו נחמר משאר העטיים ואמר כשערים לשון דמיון לפי שכל אחד ענין עם ואינו סלול כמייכסם רק מלך רשעים שיהו דומים לו כהם כמו ד"ל סיחוד ככנהש האמורים ככלן עסס דומים עמם כעטיים חוקרים לעיניו יח' זה כחאחזו וזה כחאחזו אמנם עניי שער אחד הם לב לאחיים וזאיים זה לזם לסיחוד חלום ומסוככים זה כהם לזם אמר כהם מה שיאות וכו': אשר בהם נתייב כו' מתקרת חכרים אלו ועל ידע נראה אח עמלנו מחייבים נעבודתו יח' אשר נעמלו וכשיכלה ברא חזות: והאלהים עשה כו' כונת סכובו לפי דעת הממכר על פטשים סלולל דעייט בריאח המעלות ככללו: ונאמר כונו' כיוצ"ס כמו ונאמר אמון וסול כיווי לרבים כדרכים נראה והוא הדרך לעמוד בדבר אדם דבר חכמה ליתא אותו לרבים ולא יחא כעטל עקרת העשור ומקטס סכובו סלוללס חכמה: כי טובת האלהים על בראויא סיכות סלכות מלח סלוללס נחלתו כן בראיו: ואם הם כוללות אותם כרובם כעורים כו' כלומר אף סכובותיו יח' כללות כל סכובותי סכרי סכויים ודיים קודמים הם כטובותיו וסיה רחוי לפי רוב סכובותם סכיוו ידעיים ונכרים לכל אשפי' רובם סם כמו עריס מלכרים וכו' וישנ ג' נשאות מסכירס וסכיון גדול מעמלתם וזינם מסכירס ענינם נגר ג' מיני עורין סכפלים כחוק האדם שיש פטות שאין האדם מכיר כהם כל שיקר וסכוייות עכסס מעל ממת

קפא

שער הבחינה

מעלות ה' המטיב בהם אליהם כמ"ש הכתוב (ש"י) רשע כנבה אפו בל ידורש אין אליהם כל מזמתי . והשני צאתם אל העוה"ו והם נמשלים בבהמות סכלות וכעיר כמ"ש הכתוב (איזו יא) ועיר פרא אדם יולד והתגדלם בטובות האלהים העודפות והתגלגלם בהם על ששבו אצלם רגילות וידעות כאילו הם עצמיות להם בלתי סורות מאתם ולא נפרדות מהם כל ימיהם . וכאשר ישכילו ותתחזק הכרתם יסכלו טובות הבורא עליהם ואינם משימים על לבם חיוב ההודאה עליה מפני שאינם יודעים מעלת הטובה והמטיב בה אליהם . ומשלם בזה לתיוק שמצאו איש אחד מאנשי החסד כמדבר והמל עליו ויאספרו אל ביתו ויגדלוהו ויאכילוהו וילבישהו ויתנדב עליו בכל המצב לו עד שהשכיל והבין אופני דרכי טובתו ואחר כן שמע האישי ההוא על אמיר שנפל ביד שונאו והגיעהו אל תכלית הצער והרעב והעירום ימים רבים ונכסרו רחמיו על צערו ופייס לשונאו עד שהתירו ומחל לו את דמיו ויאספרה

מראה לנפש

ונכך לא הבינו אל טעולת ה' אלא טעולת עם האדם תמיד אם מעט אם הרבה כלל הוא טענתו ואין אדם נוגע כמה שמזיק להכירו: כמו שאמר הכתוב רשע כגובה אפו כל י ירדש מי נתן לו חילו כמו זכרם ש כי כלל רשע על תפוח נספו ואמר שם יחילו דרכיו ככל עם וגו' ונכך אין אלוהים כל מהשנותיו ומזמתי שאלו אלוהים נתן לו כח לעשות חיל ונכך אינו מחייב איש לעבוד את ה' על כל טענות קצבל מהותי ויתקד עד כנס: והשני צאתם אל העוה"ו ר"ל שהלך נולד ויחל לעולם סבב גלי שום סכל ויחל ומשל ככמות וכעיר הוא תמוך קטן ואינו מנחין גיון סובב לרע: והתגדלו בה' והתגדלו מקטנותו ויחיל כטענות גדולות ומרבות: עד ששבו אצלם רגילות ויכיו אללס מורגלים נעשה ענב אללס ומכונים שדך רלוי יסיסה לכל לעולם: וכאשר ישיבירו ויחל לאחז שיכינו וישיבירו גם אינם משמיים על לבם חיוב כו': יסכלו לשון סכלות וספחית: ("מוכב על סעה): ומשלם בזה וסס נמשלים כזו: ואח"כ שמע האישי מהלכס הסהד כסוכר עד אלס התקד שסכסה ויחלס מתאכר כיד

פת אלום

כזה מוכתב על טענות אלוהים מניסם טענות הם טעולת ה' והלכר שסס כלום ממנו ימי יודו חלקתס לכל אין תינס לקחלס ולח חוטלם כהספדלות יסיס: רשע כגובה אפו בל ידורש אין אליהם כו' ששטי זכ אמר כי סכל רשע על תפוח נספו ומסיים דרכיו כססוק זכ ואומר סכרשע מתחת גלותו וגלותו אינו דורש על סכס טענותיו וידעס מתקד מוללס ומחיל כלו למי כי אין זכרון אלוהים בכל מזמתי ומספחית: ויתקד לפרס כונת המתכר כפי סכסוק נדדך סלחות לומר ששטי טובכ כותו גלותו וגלותו הוא דמיה סככל רלוי וסלוח לו ולכן אינו מתחסק כמה סעידו ודורס לסיג מס סלל סיג עדיין כניל ל"א כל ידורש כסוכס מלמה כל מס שאלו לו עדיין וסחז דורס לכסיעו: צאתם אל העירלם זוהי כסוכס כמלה אלתם אל סיחלס סן עירלס או כסוכס ככאל על תללסס מנען תלס: כבהמות סכלות וכעיר על סכלות סעידו תלס ככסמות סכלות סלון מנין ועל סכלות קטיני תלס וכעיר סחלס התמוך כמקור סחלס מרדכי ומשקטס רלוחסיו: והתגדלם בטובות אליהם והתגלגלם בהם על טענות ספמדיות כמו סחיים וכסדילות תלס: והתגדלם כטוכה וכי' ססס גדלים ססס ועל טענות סכלות לפסיים ומחיים בגלגול כזנן תלס והתגלגלם כסס: רגילות וידעות על ספמדיות תלס רגילות ועל סכלות לרדקס תלס ידעות סלף ספמדיות אללס כיכ אע"כ

ה' המטיב בהם אליהם עדיין הרבה עליהם טענות האל: רשע כגובה אפו וגו' לגדול גלות רשע שהוכב שלו לבדו נחמה הארץ וכל פועל ה' למעטו כל ידורש להכיר טענות הבורא שעלו כי ממערב היא בעיני . ולכן אין אליהם כל מזמתי . בכל מהשנותיו אין שום הודאה לאל הגומל אונתו טובתו . כי הבחינה קרובה אל ציבור מלאכות לחומר לעול . ועיר פרא תמוך קטן מדברי: במטובות האלהים העודפות הולכים ונוספים הטענות עליהם בתמידות: עצמיות להם שסס להם כמו עיין סענלס תלס ככל דבר סח"ל סיטור ממנו סס לא סיטועל הדבר הוואו ממה סהוא: יסכלו טובות הבורא עליהם כלמר יהיה סכל מעולת הבורא הקצורות עליו מעדו . ולא הכיר מעולת העדרס וכרעה תלס סמלל אונתו חלולי סס . וכמלמל סכסס חלולי סהשך לא היינו יודעים מעלות סהמש: עד שהשכיל תלס סתגדל: על אמיר חלס ספסו

יד
 כס ידועת תלס ומכוקטות עדיין מתחת מורקן סכרס עטמיים: כבלתי סרות מאתם ולא כפרדות סרם בו' סס מלכ סן יתלס גם עד דבר סענדד והנענל מילוחס לגמרי כמו זכ וסס נולתתס וסכ כתי (שופטים ז) שכת חלסס אין לו מילוחס כוללת וסלס סחלס וכן וסכו כלרדקטיס (שמות ח) סמחו ועמדו זכנלס סמסס אלולס סחלס סיוד לו' יסכ סולס על דבר סענדד סמתכרתו וסח קיים כמילוחס כטיס כמו כדברסס ולוח סמחו ויסודו איש מעל תלסיו וכסס ששן רעות אלס תקרינס לגלס ומכוקטות סענדד על ססס סקורו ממנו וענדדו מנחילוחס כמיתק כטיס וסיסית קרינסי ר"ל וססס ספסרדו ממנו ויגיעו לזוחל כמיס וכבור ולל ידע מי אוססס לבחלל חל רעס לו כרעס זו סכרלשונס כיו רעס חולל לסיטוס כחלס סקוה סלסיו עוד אונתו דבר כענדד כעלמו מלכ"כ דבר סענדדו מללך קר סחלס קר וזנלו עדיין סלדס ויכס ומלסס חלוי יסוכ עוד ליודו חלסס מלך תלס יכ כטיס מתלס לכ יוסר כי חק סחלס קנלס סירלס סלדס מעלו דין וזנלו מנ"ס סתמכסס לגנדסס זריס חוללס אונת (יטיעס ח) : ככאשר יגדלו ורחוקו הכרם אלפי סתוק כס סקלס סלסס אע"כ ויככלו טובה סטורל וסכלו סלסס כלוחר יסו כלחריס סכלוס בלתי מכרינס מנחילוחס סכלסס עליהם ואמר וסכלו לשון פועל כמו ודרכו יסמרו לעינס סכלחמס סס כלחריס כסכלותס סקודס ואין דבר סתחדס חללס קר לפי סקומן כונס מלך גדולס ככרעס סיס ככחס אל ללחל לפועל וכללו סס דוחיס חלסס ומכרינסי כריס עד סתסוכנר מניח מכל: ומשלם בזה כמלל עלס כזס סכר: שצמאו איש בו כטיס סג"ל וסלרי כמ"ץ כמו ומללס חלס כטיס: והתגד בלתי בו' סרלס סכיתס עליו ככל דבר סוכב ולדך לו: עד שהשכיל והבין אופני בו' סכסס עמו כך כל מקד ומו עוללות עד סגדל וסנן וכי ודייק כלחמרו חוטס דרכי טוכותיו . כלומר כסנכר סכר לך אין מנין כלחיס דרך סטוכס כלס וליס חלופטיס וגלגולו סכות מניחיס לו לך כסוכסס ואין לו קר סכרשע סוכנסס רגילותס כשעתס מלכ"כ חלחכ ככזננו לכלל דעת סח סנין דרך סוכסס וגם חוטס גלגולו כסוכסס וסנן: על אמיר שנפל ביד שונאו תלס סניח עליו סוקר חלסר וסח"כ יולד סנינין מתלס כלס לו ע"י סנפל ביד שונאו וכי: והביערהו שונאו סניע אונתו אל מלתיס סלער וכי': הצער והרעב בו' סכונס כמלל סלער על יסדיס ספועל כמו סללס כפועיס ועקריס ודכוסס וסח"כ זכר סרענ סיעוריס ססס סקורן סלורן: ופייס לשינו סגולו כן לשון עיור סוכ כדכריס

שער הבחינה

וגרם להם זה לכפור בטובת בע"ה וחסדו כמו שאמר החכם (קטל י') וגם בדרך ששכח
הוי"ך לבו חסר ואמר לכל סכל הוא וכיון שהוא כן התחייבו אנשי החכמה והמדע להעיר מי
שלא הבינ טובות הבורא ולהורות בני אדם לדעת יתרונם בדרך שכלם. כי כמה טובות מנע
בעליהם ליהנות מהם וערכב שמחתו בהם חסרון הכרתו אותם וידעתו מעלותם וכשמעירים
את בעלי המובות להכיר אופני יתרונם ומגלים להם מה שנעלם מדעתם מהם יגדל שבחם
ותרבה הודאתם למטיב להם וישינו בזה אל התענות וההנאה בהם בעוה"ז ולשכר טוב
לעוה"ב. וכבר אמר החכם בענין הזה (שס יג) דברי חכמים כדרבנות וכמשמרות נמועים
בעלי אסופות דמה החכם כדרי החכמים לדרבנות בענין ההערה דמה אותם למסמרות

מרפא לנפש

מחוט ונפשים ולא עוד אלא אף גם הסרעמו על נעל כוונת כו' : ואמר לכל סכל הוא שכל מעשה מלכות מאחר שחבר דעתו
אינו נכלונו. (כי מקודם היה להם מוט אחר עובדו ונעשו היה להם עוד נעל פלפלים ונער (סמכים) : הרחיבו אנשי חכמה
והמדעי וכן מחמירים בהם הכוונות כדור להסיר וללמד אות בני הכוונות שיעזו שיעזו אלו גודל הסכנה
שעובד שמי עמסם כאותן הכוונות שמועין רכזותו שייטיב רכזותם ולא יסו כוונותם לנעלם ואז יגדל שבחם ומרבה כוונותם כי
ומי שלא מעל אל הכוונות אלו דלפניו ונעלם לנעלם כמו מלך עשורים וכמו שכתוב בשם המרסם כוונת : דמה
החכם דברי החכמים לדרבנות כי מלך הכהנים ונקרא גם כן מלך הכהן או מנצח. חיל הכיכ מנעוה"א נחשט
כלים פיע מיו על משה מלמד שנעל את הכרנן. מלמד מקל ארון וכלכו בענין מפתח מקד מדינות כי סמך להלכות לק

שוב הלבנות

וגם בדרך ששכח הוי"ך ווי' ל"ג גם מה ששכח
משחלל להתחכם ולנבט תחבולות להסיר מעליו חזק.
לבו חסר הוא וטל ביותר סכלות עד שנראה שאין לו
לב כלל. וכלו מכריז בשרי הכל איך שהוא סכל.
וקן פירש"י בקהלת : כי כמה טובות וכו' חסרון
הכרזה. מאחר שאיש מביר כוונתו מנקב תחבולות
רבות לדמות אותה. עד שמערבב ומבלבל עיניו :
בענין הדערה ל"ל בזכיות מה שמעורר את האדם
לעבודת הבורא ומכריז להכריז בדרך טובה כחו הדרכן
לכקר : ודמה אותם ל"ל עמדה דברי החכם למסמרות

פת להם

והדבר הסגור ולא שאלנו מועיל כי לפעמים אף מתיק : וכמבנה
רע אדם מוכח לו ומשפעתו כל עניני ברע שישו כי כשנעו
ינס : האיש והיחוד נגד נשאלים והסמכים כוונת : וגם בדרך
בו לומר לא מנפיש שבחם כניחו ששוא יושב ענה וזמני
משיב לב לפקח נבטיט כי גם בדרך שיעזו לכל שסמך דרך
עול למכשולות הוי"ך נלי שום לב וכלל תמיד ולזה הוא מורה
לכל שאוח הכל תחליץ כשנעו יבטחו שאז אין סכלותו ויחש
כ"כ ולפ"י מלה ואמר הוא לנען סודאל שיהא מורס לכל ואשכ
לפרס ואמר לכל בכל הוא שאחר שהוא כוונת ויגש כלסולתו
ואולתו סחף דרכו הוא וועף ויכועס על כל זמניו סכלנו הדיק
הוא חלמרר סחףו מכשולו לרגלו ולפ"י מלה ואמר
כמשמע ומלת לכל הוא כמו על כל הכס סחרון כשאלו וספרו
מבואר מעמנו שהוא יתכנן כרא מין האדם בעולמו ולהסוס
עורי לב עמי חטל ממכון ככחו השני לכרואת בעטל גורא עלינוסיו על בני אדם אולי יועיל ויקו לב וחס בעורוס ילכו וטלו
ויכרו ויטקו וילכו באותן הדברים עמם סכרלו וסכרו ואחר כך מתלוננים על רוב חלקם ומגיסם כל ענין וחס האדם כזה עולמם
וכנר הארץ הם מבורכ סכלותם וכתב גם שכל אדם שפילוסופי סאופות חכר מורס שלם לכרואת רוע חלק האדם בעולמו
וכמריאחו סוף לנקמה לו לא כאלם חלק יעקב ומאמרת ז' נוח לו לאדם שלא נבחר יו סוד ולא יוכהם סוף שום משכיל על דבר אחת
ויכלות כמות אלו ככלשם דברים אחס כקורא משכיל עם לבך למס שידעתי כי לבאר איך גם מכוונס לעמות שלש מיס סכרו
המכריז מעמלני כי סכ כביסם הראשונה יהא רוב טרדה האדם בעסקי וכלל כוונתו גם להאיוס לא יתנו מורס לטעול סכרו
הס כליס כוס כודאי אין שום תקוס שמעמנו יעיר לבנו לכקר בטובת ככורא ה' ולסכרו כעל נגמולת כי הסכרס מאין תמלא אחר
כיות לבו עמוס הכרואת עד אסם מקוס למתעבה ויחלם ומלורף לזס כיותו חכר כרובס תמיד לפי דמיונו וכל שיש לו אינו שום לו
למאומה וסכס בין כך לבך אין כללנו כוס מבוא להכרת סונוסיו וע"ז אמר למעלה רובס עשורים מלסכרס כסמס סלפיו מביר ככל
ויכנסה סמסם סוף רוב רגילות כסם מעמולות וסכס ידוע עבודתו איך כה ככרגל להסדיר ולגבול הכנסה סכרס ככחלט סחףן שי
שיכנסו כסמס מוסר לב סיוס כמס שטיס ורגיס גם כלכרונס רק שלא תסיס הרדת סכמס גודלם כ"כ כמי שלא עסם עסמו סחףן
שאין סכס וז מלספר להסדיר הככרס מכל וכל וכן נקובות מלך רגילות מלך סכמס שלמס כסל לפי עקר גודל סכמס וי"ז אמר
למעלה סחףן גודל מעמלם ונגד סכסם כשלישית סוף כיות האדם מר נקס ומחולק בסכמס מעמיס מונוסו מלך כרלוקס לרעות לפי
סמיותם וכל סכמס סכמס וכל אמר גם יארוס משכילות עינים כמכוראר למעלס בני קלרתי : להעיר בו שלא הבינ בו
ולוהרדת בני אדם עם על סכס ככרלפניס סוף סחרון הסכרס ככחמלס מלך סיסה הדעת אמר להעיר בו שלא כיון מלך סחףן סכרס
סלג מעיקרל ועל העירי ספלישית סלד כסוס סכסם סכרון וידעת סמלס אמר ולסורות בני אדם לדעת יתרונם שירס מעמלם ומסכס
על סמסותם וכל סכמס סלג כי כמלות מלך שאין ככמתיס וליאוס ידי חוכנת כמס שידועת להכונן ויקון מעמלס בדרך כוונתם לבד סכמס
ויקנו דכייסס בדרך למוסד רק מחמיידיס לכוחות לסס כחקירס סלית ער שיעינו בעלמס : כמה טובות מנע בעליהם כו' כמות
ככרסס עונוס מלחו לאינו סכמס סממסס בעלמס ליכונת מסס ולסכרס סמחוט כסס חיה סכרס כוונת וסוס כי וגם מלמס לו
פיר סתי חלוקות סלג כי כמלות מלך שאין ככמתיס וליאוס ידי חוכנת כמס שידועת להכונן ויקון מעמלס בדרך כוונתם לבד סכמס
דכר שאין בו ככרס כלל ע"ז רוב מעמנו הלאוס נלמדי ונמלס ערכב סמחוט כסס כוון לחלוקה שנית סוף סכרס בלפי שלמס כפי
מעלס סכרס וכודאי כמלוקס זו לא ימלט שייסס לו קלס סכאל אחר סכיס לו קלס ככרס חלפי יתכן ע"ז שלא ככרס מעמלס סלמיות
כרס סמכנן בלפי נלות לנדר ככרס ועל כלל כסס סכרס וזק ועל ידי כן נחמכרס סמחוט סכיס עמ"ז כפי עקר סכרס חס חומד
מעל ענלמס כי וערכב סמחוט כי וסכיסם סחרון ככרסס מוכב על מעל בעולמס כי ומכרון וידעת מעמלמס מוכב על מרכב סמחוט כסס
דוק : להכיר אופני יתרונם יתרון מעמלס וכיונו בטובות שהוא מביר קלס ומעלס סלס סמס בעולמס כו' סיינו ככללי ודועיס נלמדי
ואמר יגדל סכמס ער ככרלפניס סוף מבירים כסס קלס ומסמחל סיו ונתיסר סכס קלס ומסמחל סיו ונתיסר סכס קלס ומסמחל סיו ונתיסר
נימור עול סכלתי ודועיס נלמדי ואמר ומרסס כוונותם סעד עכשו סיו מודיס רק על חוקן מעל סמחוט ספיריו כסס ועסס ודור סם על
אלו ומכרסס כוונותם כמכרס : וישנו בזה לומר וזממה למי ויעילו כזס חס אל לעמס כי וישנו ע"ז סיו סכרסס ספיריו יתרון סכמסס
כחמסס על סכמסס כו' כידועיס סל כשיי כרס סכסס מלך סכמסס כוונת לפי ככרסס ומסס ספיריו יתרון סכמסס על סכמסס כי
מלות סמחוט סכרס על סכמסס מוולגת ועל סכלתי ודועיס כלל אמר וסכמסס סעד כסל אל סיס סלס סוס ככרסס מסס : בענין
ההערה

שער הבחינה

נמועים בעלי אסופות בעבור קיום עניניהם בלכות וקיום אופני החכמה בהם וכבר פירשו בבעלי אסופות בעלי החבורים בהסתרת דברי אשר בתחלת הפסוק והמעם וכמסמרות קבועים דברי בעלי אסופות כי הספרים המחוברים במיני החכמה קיימים עומדים אין תועלתם נפסקת ועל כן דמה אותם למסמרות נמועים. וצריך שנבאר עתה מענין הבחינה ששה ענינים. הראשון מהם מהות הבחינה ואמתתה. והב' אם אנחנו חייבין לבחון בברואים אם לא. והשלישי איך אופני הבחינה בברואים. והרביעי כמה מיני סימני החכמה בברואים אשר נוכל לבחון מהם. והחמישי איזה מהם קרוב אלינו ואנחנו חייבין לבחון בו יותר משאריתם. והששי במפסידי הבחינה והדברים התלויים בה:

פרק א אמר המחבר אך מהות הבחינה היא התבונן בסימני חכמת הבורא בברואים ושערם בנפש כפי כח הכרת המבחין כי החכמה ואם סימניה נחלקים

מרמא לנפש

כאן קרו מלמד והמסמר שראשו קרוי דרכן כמו דברי חכמים כדרכנות עביל. ומכאן נבחר. מלמד שמלמד הסדר לתלמיד להכיר ליהן חיוני לנעלים. מרמא מרמא דעם לפס. דרכן שמוריד ביה למה ולכן דמה חכמה דברי חכמים לדרכנות לפי כל סגלם שיהיה היל: ורמא ארומם כו' כלומר דמה את בעלי אסופות שסע בעלי הממזרים ספרים ישרים למסמרות נמועים קבועים כבואל לא ימונו לעולם כן בספרים הנעמיים יש להם קיום לעולם והכריסם ונכוסם בלב כלומדים אומם שיהיה סקנות כבואל: וכבר פירשו המפרשים בהסתרת דברי אשר בתחלת הפסוק ר"ל שמתל דברי שמתלם הספוק ד"ל וגוי הוא נסתר כלן וקאי ג"כ על בעלי אסופות ודברי חכמים וגוי ומסמרות נמועים דברי בעלי אסופות: והשעם ר"ל וישרות הפסוק כלל כל הוא וכמסמרות קבועים דברי בעלי אסופות והקדים הקדמה זו לומר אף שאין חכמים מעשים את האדם לעומתו כפי שיהיה והנזכרים מהחכמים ונכוסם וכל הרושם ללמוד ולהכיר א"ע יבא וילמוד דאם לא כן אין אדם יוצא ידי חובתו אם אינו עוסק כספרי המוסר: ששה ענינים הם הששה פרוקים שבבשר הוא:

אך מהות הבחינה מה היא כבחינה ואמר שהוא כסומי חכמת הבורא כדבראם וישרות בנפש כפי כמו ושלכו כו' עד פסוק שיד שלכו מגעת שלא ואמר האדם מאחר שלא ידעתי חכמת כחכמה וסגלגלים וחכמת וירודי הים בלחיים ויבואל חכמה אלפי אלפים סימני החכמה שברא סק"ל בעולמו שאין די הכל מגעת את כולם וא"כ יביד יוד מלמחן מה שידוע לו ויחסי כלל כל ימי וילך אחר שכל אדם יוכל לבחון כפי חכמתו ויחבר כמו שכתבתי: כי החכמה היא סימניה כפי ר"ל אשפי סימניה נחלקים בכל דברים כפי עצמו יש בו חכמה אחרת מכל מקום כולם יוצאים מהם יכול אדם

סוד הלבנון

תקועים בעלי אסופות. ר"ל המסמרות בעלי ראשים חכמים שאינם תמקים מהר כ"פ רש"י בקהלת בשם דוגם. ולפירות הב' הוא בהסתרת דברי וכו': בעבור קיום עניניהם ר"ל שהחכמים עצמם דומים למסמר קבוע. צנזור שעיניהם קבועים וקיימים תמיד בלבם וכמ"ס רגלי חסדיו ישמור: וקיימו אופני הרחבה בהם חכמתם מתקיימת בהם. ולפי' זה כמסמרות נמועים בעלי אסופות. קאי חכמים עצמם: וכבר פירשו ר"ל עוד יש בזה פי' אחר. דבעלי אסופות אינו ר"ל הם עצמם רק ספריהם אשר יחברו בהסתרת דברי כלומר הפסוק קול והעלים מלך דברי לכתוב וכמסמרות נמועים דברי בעל אסופות ודברי שבראש הפסוק מוסב על שיהיה. כמו אל בקצתך מוכיחי ובהתקן חוכמי (תהלים לח) שפירושו אל בקצתך מוכיחי ואל בהתקן חסרתי. והרבה כזה בכתיבים: מהות הבחינה מהו הדברים: ואמתתה עלש עמיה: במפסידי הבחינה הנזכרים שמתקן האדם מן הבחינה:

פרק א ושערם בנפש לחשוב בהם שכלו: כפי כח הכרת המבחין כי ודאי הקב אלוה לא ימלא לשום אדם ואין גם לחמד שיבין חכמתו ית' בשלימות. אך כך מומיני להכיר מעט כפי אשר נבחר: כי הרחבה ואם סימניה נחלקים ר"ל א"ש סימני החכמה מתחלקים הרבה כדבראם. ר"ל כל מן

פת רחם

התערה שמו שסדרבן מעיר את הסדר לישר הילוכם כן דברי חכמים מעירים הילוכם וישר דעתם אל האמת: בעבור קיום עניניהם בלכות כלומר שסדרבן שמתקיים מדברים ומלמדים להמון הם קיימים בלבם להיותם כרוכים ומיושבים ומתקבלים על הדעה וזהו דמה אומם כמסמרות קבועים ואמר וקיום אופני החכמה כסע כלומר שפי' החבורים כפי עניני החכמה קיימים בעולם ואינם נשכחים במשך זמן רב: וכבר פירשו בבעלי אסופות ר"ל כיון לרש חויל (ברכה קטלה) כסוקו זה שיערו שם הענין על עשרים וארבעה ספרי נבואים כפי משעו בעלי אסופות בעלי החבורים כלומר מחברי הספרים: בהסתרת דברי בו' כלומר שמתל דברי החכמה בחיילת הספוק שיהיה גם לבאן חלוא ימנה שם ובסתם מעינעו זה שממדים והעטם כלומר והכוסם כסוק וכמסמרות נמועים דברי בעל אסופות: קיימים עומדים כיון כפי מלות אלו על שתי יתרונות הנמאיים בדברים שכתבם על דברים שבעים אחד שלא תפול מרפת השכחה בדברים ככתובים מפני שהאדם יכול לעיין בהם בעת זכור זה כיון כמלה קיימים שאינם נשכחים ונשכחים ונמלה ועומדים כיון ליהושע עומדים כנגד אחד על ביהוה ועירובי מאשא בדברים המקובלים ע"פ שיהיה כסע הביטוי והעירובי כממשך בזמן ע"י רבוי מחשבות אדם והתבולותיו: אמתתה כלומר שיהבאר לך אמתת עמיתם ואל כפי הגדלה שהקדם בראשית: איזה מהם קרוב בו' איזה מכומי החכמה קרוב אלינו כלומר קרוב לדעתנו ויותר יושג לנו יותר נקל ולכן בודאי אנחנו חייבים לבחון בו יותר מבאחר לשיעור מושג חלוינו בקרב זמן וקדמות שיש קלם בקיין דברי יקר ויקר מאל גם כל שמתקת חכמים ויתרונם הלוותיה הוא עלול ויותר לשיעור ועירובי: **פרק א** החבונן מקור ואל ליווי: ושערם בנפש כלומר שיעור עניניו השעור השעור בנפש פי' שכלל האדם הוא פי' כח הסדר על אדם אחר הנמנה: כי החכמה היא סימניה כפי אשפי סימניה החכמה והולאותיה מולוקים אשפי גוי' וכונתו במליה זהו לומר שלא יעשו האדם לומר אחר שמהו רואים שיהיה חכמים מולוקים כדבראם ומש עמיה דברר אמת המעטת מרמא מיוחד לפי שם הרבה חכמות

שער הבחינה

בברואים היא ביסודה ועיקרה אחת כשמש אשר היא אחת בעיקרה ובעצמה ומתחלקת מראות נצוציה בשמשות הנעשות מן הזכויות הלכן והשחור והאדום והירוק ומשתנה אורה כפי השתנות צבעי הזכויות וכמים שמשקין מהם הפרדם שפרחיו שונים זה מזה כמראה שהם נראים עליהם במראיהם. על כן התבונן בבריאות הבורא מקצנם ועד גדולם והתיישב בנעלם ממך מהם תמצאם כאשר ספרתי לך בעוה"ו. וזמני שהם מתחלקים בברואים התחייבנו להתבונן ולחשוב בהם עד שיתיישב עיניה בנפשותינו ויגוה ברעיונותינו ואילו היה סימניה על דרך אחת בברואים כלם לא היה עיניה מסתפקת על אחד מהם והיה המשכיל והבטל שוה בהכרתם. והעילה בזה שהדבר שהוא עושה כעשה אחד תדיר מורה שמעשהו אינו לרצונו אך הוא עושה במבועו שהוטבע עליו בלבד ויש לו סבריה שמכריחו על המעשה ההוא ואין לו יכולת לשנות מסנו כאש אשר

מראה לנפש

ומיוחד הוא לא יתכן וה' מעולם ועד עולם רק כל דבר ודבר שנעולם קבל תכונתו ומתחננו כפי רצונו לו לאורך העולם ולכן ככל דבר שנעולם סן קינן או גדול מכלס וכול המכיר יתבדק ויתבאר כמו שמתבאר בשער יהיה כשמש האש היא אחת בעיקרה כו' ונשחנה אור השמש בשמשות. תלונות הנעשים ממנה מיני זכויות הלכן והשחור כו'. וכדורא תלונות סוכר שיש כמה גוונים כשמש לכל בלחמה השמש בעקרה אחת רק המקבילים ידוינו הזכויות במהם נעלם וכן כמים סכס כמראה אחד וכצונטלים על הפרחים כהשונים במראיהם ומהם גם מראה המים שטעמים ואם כדבר הוא נראה לעינינו בדברים בשמים כיש וק' שכול לנייר אח וס נכתמה הבורא יתבדק סהוא ותכמתו אחד והמקבילים קיבלו כל אחד תכונתו וזוהו כפי הרצון לו : ע"כ התבונן בו' והיאשכ בעולם מקן ואם יש דבר שלא מרע העולמו ותכמתו רק כלשך תחשק והבטל סיעב ככל הדברים מלא עולם שכלם נכתמה ע"כ ואין לך דבר שאיננו נאמן ולתועלת ויש בו הכמה נלחם כו'. כאשר ספרתי לך לעיל כל בעשר סיהוד ויהי סירובו ממלאם נביא כאשר ספרתי לך : ואילו היו סמניה כו' לא היוו דרשין להשייב על שום דברים נכתמה כי כל התכמות היו עליהם ופסוקים : והעילה בזה והטעם כזה למע בלחמה אין כל בדברים שוה כפי מטי שהדבר סהוא ע"כ מוכח ע"כ מדי דמיר סוה מוכרת מדי ע"כ יוכל לשנות אתר ע"כ תפקידו : כמו האש כו' וכן נראה שוה ויתר וכל כולגלים סכס מוכח

פ"ח

שוב הלבנון

כח מיוחד הוא לכל תכמה כמו המושג בתחום שלכל מהג ית אש מיוחד וא"כ למח וס הכל יאנע לספטרל כבחינה כל הכרואים סכרי צוודא' סכריכ מהם ומנעו סחוק סגפתי כי לא אלתין כעלמי שכל כחות הסכרי כולם עקבנו כלו יו וא"כ מי יודיעני מחכר נכח כחוייו וכולם יכל יקרה כבדי סלדעי מי ומי סכס עלו לגורלי ואנח פסטים מעודות ולחיוס כחויס אשתמי כ"כ מהס לז"ח סהוא טעוט מעיקרו סגלמת אף שסמתי התכמה וסכולאויסו נרואו לנו תלויקיס זכ מהס חולס ממקור אחד סס מוכעיס וכת אחד לסכרתס וזס שסכסיס ע"כ התבונן כו' : בעיקרה ובעצמה לה ע"ז השמש סתפשט כחויור העולם נקרה שש כמיס ועוד לעיניס לרואת כל השמש (קבלתי יח) שהכונס על הויו סתפשט סכרי גרס סתפשט בעלמו אין עוב נפטיס לרואו וסכס סיוו סוה סוה סחבור מילואי השמש סכרתס לאין מסכר חולס עוקרה ומקור בעומס אחד סווא סכרס סתשמי לוס אחד מלה בעיקרה על סתפשט עלמו וצמלה ובעתמס כוון ג"כ על ע"כ סכרס סוה ונח לוומת סהוא ע"כ אחד פשוט בלתי מורכב ככל ש"ר סתשמיס סתשמיס כחלל העולם סכס כולם מורכבס מד' יסודות כידוע וסחקרויס קרוא לעולם סגלגולס גסס תחריס יסודותי סתשמיס ובעיקרה כו' כוונתו על זכויות סכתי סייסס סתשמיס : לז"ח כריליין ונכסוף לחמ ומחתי כדקוד סתשמיין סיס סתשמיין כחלל כחלון לחמס ככאן אין כוונת לוס שאין דק לזוס כחלון רק לעניס ולא לנעוסיס : שהם ערימי עליהם בבראיהם התיס נרמיס על סכרמיס כמראה כרמיסיס שעל הפרס חלודס וילס לחות סמיס שעליו ג"כ חלודס וכן בשאר : והתיישב בעצלה כשע"י לחיוס מסס כביסו עולם מחד כחלתה סהקסס סתשמיס כדעתך : תביאום סכריס ספירתי לך תמלא סכלמת לחי סכל סומתי סתשמיס סתשמיס סכס סס סתשמיסיס מעיקר אחד : להרהבות

מין ומין שנברואים ית בו מן התכמה בזולת חצירו. עד שנראה שאין מקום לחקור בה : ביסודה ועיקרה ארתת הכל הולך אל מקום אחד והוא אחד והכמות אחת : כשמש אשר היא אחת הולך באר שהשונים חוסיס מחד הפועל רק מחד המקבל הפועלת כמו הזכויות השחור שמקבל אור השמש יתהוה ממנו להם נוסף לשחור ומן האדום אדום ומן הלבן לבן : וכמים שמשקין בהם הפרדים שפרחיו שונים ר"ל כשירדן מים על הפרחים סוה חלודס וזה לבן ל"מ נראיס המיס הפוסחים על הפרחים נבצט בעיקרם. וכבר היה נראה שהתחבר עשה בה משל שלא לערך כי היה יכול להשגיל צמיס התמיס על זכויות חלודס ושחור שנראה כצבע שבו הוא הפועלות. ובאמת ששכל דרכיו שמשל משלו מעמיס הפועלים אחד השמש שפעלת האור. ובמקבלי האור ישיג עמיס כמו עולם וסכבור שהשמש עלמו כמראה. וכמו כן המיס הפועלים המימיס כפרס סהוא אחד כדלדורו. ע"כ" ונראה משתנה כשמגיע על הפרחים ובאמת שהמים סהוא הפועל אינו משתנה רק מחד המקבל סהוא סכרס נראה ע"כ המיס סתשמיס. וכוון כן מן הנראה שניו ככתמתו סוה מחד דבר המקבל לחמו : והתיישב בגלילם כמחך עיני שנלכך בהם

זה

ולחשוב כמלה התבונן כוון להיות דעת חוצר ומשמיע עד שחיוו וצמלה ותחשוב סוה מכוון לחיוס סכרס כמתחננו ס"ל יסכס : עד שיתיישב עיניה בו ויגוה כרעיוניו על התכונות אשר עד שיתיישב כו' כלומר שיתמק ל"כ עד שישיג סכרס כדבור סלו סכס דעמו מיושבת ונכנס כדבר כלי כדוד סכק ועל מ"ס והתשוב אשר יגוה כרעיוניו שיתחבר כדבר ל"כ זמן עד שישיג כמות סהוא מונת קוים אלו וכל ישיב כמכרס כמיס תח מניס ארבעין ומיין דמי לוס כמאן דמנח כריסתיס : לא היה עיניה מסתפקת בו' לא היה שום חלודס כמחוק כסס : המשביל והבטיל בו' סכסיל סוה מי שאינו מכוין מעלה כתכמה ואינו רוצה ליגע סלנו סס ומסתפק כמתחבר כלסן ואמר עיסיס כשכסיל והבטיל סוה ככריתס סכרי גס סכסיל סכיר ככמה דרכים סתשמיס ויגילס ומתחת עיניס סוה מניר סכסס כלי שום לו סתשמיס וכל סיס סכל כדבר אשר סיס ידוע סכסילס בוח סלכוס כו' והעילה בזה שהיה ע"כ שמשל חלודס סוה ימי תלויקיס זכ מהס סוה לפי שהדבר סהוא ע"כ מוכח ע"כ מדי דמיר סוה מוכרת מדי ע"כ יוכל לשנות אתר ע"כ תפקידו : כמו האש כו' וכן נראה שוה ויתר וכל כולגלים סכס מוכח

שער הבחינה

כחה השרפה בלבד וכמים אשר הם מקררים במכעם בלבד ואשר הוא עושה בחפצו ידאו מסנו מעשים משתנים כעתים משונים . ומפני שהבורא יתברך חפץ במעשורו ואיננו מוכרח ולא צריך ולא מוטבע עשה הדברים משתנים זה מזה כפי שמחייבת חכמתו בכל עת כדי שיורה השתנותם על אחדותו ועל חפצו בפעולו כמ"ש (תכליס ק"ט) כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ והאלהים יודע אם בעבורה לא היו כל הכריות בדמות אחד ותמונה אחת והרין נותן בעבור זה השתנות סימני החכמה בברואים וחכמתו יתברך נעלמה מהשט . אך זכרנו אחד מהרבה פנים שלא הגענו אליהם ולו יתעלה החכמה המנעת זמן אלוה מבלעדו :

פרק ב אך אם אנו חייבין לבחון בברואים אם לא , נאמר כי הבחינה בברואים הובאת ראיה מהם לחכמת הבורא ית' אנו חייבין בה מן המושכל וכן הכתוב וכן הקבלה . מן המושכל כי השכל מעיד שיתרון המדבר על שאינו מדבר הוא בעבור יתרון הכרתו והבנתו וקבולו דעת סודי החכמה המקיימים בכל העולם כמו שאמר הכתוב (איוב ל"ג) מלפני מכהמות ארץ ומעוף השמים יחכמו . וכשהוא

סרפא לנפש

מכחכחה יתפרק הדם בנפשו ובה כהמם ואלו היו נרשום עליהם פיו יכולין לעמוד אם מלאכה ומקודם ומוז רחם כחוש פיו יוצר ויבא וכלם עומדים על משמרתם האבר העמידה בעורא יתברך שמו : חפץ במעשורו ל"ל עשוקה בכל חכמתו ולעמוד סודו ואינו מוכרח מהסוד דבר אחר : וכן וחבר ל"ל לא לך וחבר לדבר זה שברא וכן יוצר עולם כעצמו כמו שאמר הספיקים עשוין כפי עפסם כמדת : עשה הדברים משתנים ולכן עשם נעולמו דברים משונים זה מזה כפי נלוזו ותמדתו : כדי שיורה השתנותם על אחדותו וכדא לאיך ברואים יודות מבורא ששטם יתברך יחד בעולמו כי מי יאמר לו מה תעשה וזמין פן ישובל לנשום משפט פון הכולל וכל שבעולם כלל שבנבאים כללן ומבטיח כולם עומדים על משמרתם אלו על אלה עשם לטוב מעדות וכלם כיר רשות וכחי : והאלהים יודע אם כי ר"ל אשר שבונו אל השפת נעטס וזכ סתתנו למה לא היו כל הכריות בדמות אחת : והרין נותן בעבור זה ר"ל בעבור עפסם הנוצר כו' : והכמות יתברך נעלמה חכמת כפי' נעלם ומרומם יודע עמו וימיוקו למה עשה כך לו כי מי גל כבוד ה' רק וזכנו אחת מהרבה עפסטים שטס לו להקדים כ"ס ואחצר ט"ל וסדין נותן מן קודם והכללים ידע כו' ויסס דבר נדבד על אפניו דוק והפסח :

אך כיו וקבולו כטוף מקבל יודע כדמות החכמה המקיימים עשיוין נעולם : כמשה' מלפני ספי' מאלוה ומלמדנו חכמה

פת לחם

סעד לכריות דמות ואין פיה כבעד לנון כח רק עס סעט פיה לומר בכל דבר : ואשר הוא עושה בחפצו כפי כמות סעטה מלפני זו לומר שבעד כעפטה סעטה כמו ספיקים ומורכבים עובט מעשפ אחר חידו חמתה סעוטה כחפן ונזן דסיינו סעטס כטוף נכחיו ידלו ממנו מעשים משונים אצל ל"ל כעס הניה רק כעסיה משונים שש סתתות נדבו כעס זולת עס אולס סעוטה שאינו עמוכט כלומר אינו עופט כנפס חיו כב אינו מוכרח ולא ל"ל ואמר מוכרח ור"ל ע"ד סעטס כי סעטס טוף נכרחה לסעטת כעשיוו ככיר סתתנו מן כחוק לא ל"ל לנעסיה כעשטסו לסכחת עושה ל"ל אף כטוף עושט ככחיס ומפן אין לקרס עליו עס חפן רק כספאלס אחר סכסכתה או כטוף מיטע ל"ל ואין עס חפן ל"ל כעס רק ככרחה יתברך סעטלו סמות ומכולל מסכו ומתוך זה עסן עמוכט כ"ל לכן עפס סוף יתברך דברים משונים זו מזה וכסיה סתתותם טוף כל עס וזל כעטס משונים וזה שמטוס כ"ל עס סוף מוכט כ"ל עס חפסיה וכן : כדי שיורה השתנותם על אחדותו ועל חפצו בפעולו שמטס סתלו וכרסם אינן ואלוה מופט דברים משונים כ"ל עס מורס שזין וזולתו וטוף נחמד ונג מורס כטוף מבורא כטוף חפן סעטולוויזי מטט שטוס בכל עס כ"ל ח"ל ועל חפצו כעטלו וכן עס כחלס סייני ללכיסים ככלל וכסיסי פייסס ללכיס סודל יוצר סדח א"ס מוסט סקוטק סאלו סקוטמ ד"ז כמטלס ד"ז ואלו מה : מוסס ומעטס וח"ל' זכר סייני ככחיסים כגלוים ל"ל ספיקים סאלך לדיינו סייסס ותכחות מכפיר סייני סלכיי סכמים סייניס מורכבים וגלוים ל"ו ל"כ לכן ל"ל זכר אורס וח"ל' זכר סייסס סמטוסים ככ"ס סקיות כחלמו מייסס למזכ ע"ס כ"ל אלאי סכמים סייניס מורכבים וגלוים כסרס וח"ל' זכר סייני סעטולוה ככסכס כחלמו כספס ככירי מניס כו' ומפן לרל"ס לנחלס כו' סכר סקיון אף והסורעוט למניס ולמלכ סלמטוי ונעין ותסקודים וטעויות סעטלו ומכ"ל ומכ"ל סו' הוכיס מה סכספיל כל דבר חפן כ"י עשס כ"ל : והאלהים יודע אם בעבורה כו' וכן בעבור אם דעמו נוסס לדבר ובכאל לו קמ סקוקו אומר ק' דעתי נוטס ולאסיה יודע סלמס : ברבוחת אחר יחכמתו אחת מלפ דמות כיון על יציר דעת סלדס ודעיותו וספונט סיה סתונס סגלוים ככרסין פיוו ופישן שזל אכריו וטוף חמטמס ד"ל שזין דעטת דמות וס ל"ס וזין סרלוסיין כו' וסיין מה סרטי' ככפוק נללמנו כדמותנו : וזל יתעלה החכמה המנעת מבורא ספפנה כל חמטמו כי ספנה ומכ"ל אחר טוף : ואין אלוה מבלעדו סייס דברו ככנה מעטע סלמר סכטינו מורס על אחדותו : פרק ב בעבור יתרון הכרתו והבנתו כפי' אמר מלפ יתרון ל"י עסס ככחיה ל"ל קמ סכיה ע"ס סכריל כי ידע שזל קוטסו כי ויס ל"ל עסס קמ סכנה כערתה סכרילה ככ"ל סעסיס : וקבולו דעת סודי החכמה כו' יסעל כל עומך לקבל דיכה סיה סכחוס כמקיימים כלל סעטלו כלומר סקוטקיס ומנאסיס ככל ברור' עולם : סלפנו מבהמות ארץ כ"י סייס

כ"ל אשר חפץ כ"י רלס והסגון כחזום ממוור אין עזר עס כחלס סייני ללכיסים ככלל וכסיסי פייסס ללכיס סודל יוצר סדח א"ס מוסט סקוטק סאלו סקוטמ ד"ז כמטלס ד"ז ואלו מה : מוסס ומעטס וח"ל' זכר סייני ככחיסים כגלוים ל"ל ספיקים סאלך לדיינו סייסס ותכחות מכפיר סייני סלכיי סכמים סייניס מורכבים וגלוים ל"ו ל"כ לכן ל"ל זכר אורס וח"ל' זכר סייסס סמטוסים ככ"ס סקיות כחלמו מייסס למזכ ע"ס כ"ל אלאי סכמים סייניס מורכבים וגלוים כסרס וח"ל' זכר סייני סעטולוה ככסכס כחלמו כספס ככירי מניס כו' ומפן לרל"ס לנחלס כו' סכר סקיון אף והסורעוט למניס ולמלכ סלמטוי ונעין ותסקודים וטעויות סעטלו ומכ"ל ומכ"ל סו' הוכיס מה סכספיל כל דבר חפן כ"י עשס כ"ל : והאלהים יודע אם בעבורה כו' וכן בעבור אם דעמו נוסס לדבר ובכאל לו קמ סקוקו אומר ק' דעתי נוטס ולאסיה יודע סלמס : ברבוחת אחר יחכמתו אחת מלפ דמות כיון על יציר דעת סלדס ודעיותו וספונט סיה סתונס סגלוים ככרסין פיוו ופישן שזל אכריו וטוף חמטמס ד"ל שזין דעטת דמות וס ל"ס וזין סרלוסיין כו' וסיין מה סרטי' ככפוק נללמנו כדמותנו : וזל יתעלה החכמה המנעת מבורא ספפנה כל חמטמו כי ספנה ומכ"ל אחר טוף : ואין אלוה מבלעדו סייס דברו ככנה מעטע סלמר סכטינו מורס על אחדותו :

פרק ב בעבור יתרון הכרתו והבנתו כי' אמר מלפ יתרון ל"י עסס ככחיה ל"ל קמ סכיה ע"ס סכריל כי ידע שזל קוטסו כי ויס ל"ל עסס קמ סכנה כערתה סכרילה ככ"ל סעסיס : וקבולו דעת סודי החכמה כו' יסעל כל עומך לקבל דיכה סיה סכחוס כמקיימים כלל סעטלו כלומר סקוטקיס ומנאסיס ככל ברור' עולם : סלפנו מבהמות ארץ כ"י סייס

שער הבחינה

החשב ומתבונן ביסודי החכמה וכוון סימניה יהיה יתרונו על הבהמה כפי הבנתו. ואם יתעלם מהם לא יהיה דומה לבהמה אך יותר גרוע ממנה כמ"ש הכתוב (ישיעיה ה) ידע שור קנהוה וחמור אבוס בעליו ישראל לא ידע וגו'. וכן הכתוב מה שאמר (סס מ) שאו מרס עיניכם וראו מי ברא אלה ואמר (חכסיה ח) כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך ירח וזכוכים אשר כוננתה ואמר הכתוב (ישיעיה מ) הלא תדעו הלאו תשמעו הלאו הוגד מראש לכם וגו' ואמר (סס מז) החרשים שמעו והעורים הבישו לראות ואמר (קללת ז) טוב ללכת אל בית אבל מלכת אל בית משתה כאשר הוא סוף כל האדם והחי יתן אל לבו ואמר (סס נ) החכם עיניו בראשו והכסיל בחשך הולך ואמר (משלי ד) ואורח צדיקים כאור נונה הולך ואור עד נכון היום דרך רשעים כאפלה לא ידעו כמה יכשלו. וכן המקובל מה שאמרו ז"ל כל היודע לחשב בתקופות ומזלות ואינו מחשב עליו הכתוב אומר (ישיעיה ה) והיה כנור ונבל תוף והליל ויין משתיהם ואת פעל ה' לא יבישו ומעשה ידיו לא ראו. ואמרו בנין שחייב אדם לחשב בתקופות ומזלות שנאמר (דברים ז) ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון וגו' איוו היא חכמה ובינה שהיא לעיני העמים היו אומר זה חשבון תקופות ומזלות ואמרו הוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה. ואמרו אלמלא נתנה תורה לישראל למדנו צניעות מחתול ועריות מיונה ודרך ארץ מתרנגול ונול מנמלה. וכבר התבאר חיוב הבחינה בברואים והכאת הראיות מסימני החכמה ואתה דע לך:

פרק ג אך איך אופני הבחינה בברואים נאמר כי הבחינה בברואים היא העיון בפנות

מרפא לנפש

יומר מנחמו: ויחכמו ויזר מעוף שמיים: הלא הוגד מרפא לנפש כפינוס ומדות חלק: והחי יתן אל לבו מי שלבו חי נמ"ש לקח: כל היודע לחשוב תקופות שכת פ"ו: ואמרו הוי מחשב ב' זה רחיש שלו יחיה הפלס כסוס כסדר אין כיון רק שצריך להשג ולהתבונן תמיד בכל מעשיו: ואמרו אלמלא נתנה תורה ערובין פ"י: צניעות מחתול כחילוס מתקת רעו אלא כסדר וסיוס אינס מדודות אלא לכן זוגס והתרגול מפיס ונמלה על פתול מתכתה מס שסכוס לעמלס:

אך כ' היא העיון בפנות העולם ביסודות ויסודות ויסודות של כל העולם כפינוס ע"כ רוח חיים ע"כ רחיש שימדו פ"א כפינוס

טוב הלבנות

קיום מינס. משל"כ יתרון המדברים הוא שחכמתם מקפת להבין מודי שאל הנכרחים כדי להבין חפץ ה' ית' ותכמתו. וז"ש מלפנו ר"ל למד לחתמו ויחר מנחמות חלק והחכים וחתמו יחר משפ השמים: אך יתר גרוע ממנה הם הבהמה הם יש הכרה גדולה מה שהוא נרץ לה לקיום מינה לתמונתיה כמו שאמר הכתוב ידע שור קנהוה וגו'. והאדם אינו מכיר בזה: באשר הוא סוף כל האדם והחי יתן אל לבו ר"ל צעד שהאדם חי נרץ לחקור ענה תלית האדם וסוף: ואורח צדיקים כאור נונה כל' הדיקים הולכים לאור וכן שם הולכים לאור שכלם ונפוסם צחכמה לצמון חייה הוא הדרך הישרה שלא יכשלו בו: הוי מחשב הפסד מצוה וכו' נרץ לחקור ולעיון ההבל שכן קיום המלות ויין מיעתה: למדנו צניעות מחתול וס מה שחמו חיבוץ לצמון צברואין: צניעות מחתול חליו מסיל גללים כפי בני אדם וסיוס אינס מדודות רק לכן זוגס והתרגול מפיס ואחר כך צועל וסמלה אינס גולת ממה שסכוסה הבחנה לעמלס:

פרק ג העיון בפנות העולם ותולדותיהם ביסודות העולם והסולדות שנתחברו מן היסודות:

ובהבנתו
 פרק ג העיון בפנות העולם וסודות הסולס כמו סוסה לרלס פס ומי י' וס פוסה וסס לרעס יסודות חרפ"ג כפי דעת חוקרים הקדמוסס מיסרלל ומחכמי סולוסות וכן דעת רוב חוקרי זמננו וולת קלס חדשים מקרוב כלל ונכלל

מנחמות לפי דעת המחבר הוא מים יתרון כלומר שהקביה שס בנו כת סכיס ויחר מנחמות ואחר מלפנו לשון למוד והכנל סהסין סכסיתו תרגמו המלך חליפסל לפי שכת סכסרה כל ע"ס סרוב ע"י סכרנל דכרד ואמר ומועף סמיס יתכמו לפי שנסס נמלה סכרה יסירה מנחמות חלק ע"י שורק לקרלה כסס חכמה כמו סכרס ידעס מונעיס ודומי כנמלל דכרי סחוקים: חושב ומהתבונן שכל כרס סלרס דולס כס נחיתו נרץ לסלות נתחלס נחמכחו יור מלסס כלל ואח"כ לסתבונן כפרטי עניוים וסמני סכמס כסרלוס כס: הלא הוגד מראש לכם וסיס כלל סכיוסס ומדות חלק: והעורים הבישו לראות כבי אחרו אין סכסס אלא מנמלס למס לוס אמר חלס סכיוס כלומר שיעיוו וסחלכו ככרואיס ספלוס סלרס סוה עלס כמדרכו מסס וצ"כ כסס לשון סכסס ואחר סכיוס יסס ויסל סכסס לו כרי: לרלס על ריס חכמס כסורל וי' ויול סכיוס לרלוס: והחי יתן אל לבו סוי חף סכסס סוה דכר ידע לל סכרי סוה דכר לל חלק חלע"ל לרין סכססו וסו לל כסימן חלמס סכרלס בו כמ"ס חולל וסכס עוב ס מוט ומוסל לקחן דכרי סמכני: כאור נונה הולך ואור כו' וסכוס על לור סכסל כחמס חולל חלמדי תמיס כל זמן סמקוים דעתן מחסוכס: ויול פועל ה' לא יבישו אינס כסיס ככרואיס ספלוס ואחר כסס לשון סכסס מנמלה למס כלל זגס מועס ידיו סס ככרואיס סכיוסו כמ"ס שייך מעסס חלצנותיך לא רלו ואחר חתול פועל ה' לפי סכר סכסיה חלצו ממתס למעיו סמלול לעילס: חספר מצוה כו' סוהו ג"כ עיין כסוס: צניעות מחתול סמכס חולל ווסס אינס מסיכס כס זוגס והתרגול מפיס ואח"כ צועל ונמלה אינס יוסלת חלצו סכסס כס סכסיה:

שער הבהינה

העולם ותולדותיהם המחבורות מהם ובתכונת חלקי כל מורכב ואופני תועלתו וסימני החכמה כבריאנו ובמתכונתו ודמותו ועילתו המשלימה אשר לה נברא והדרת רוחניות העולם הזה ועוליו ומעוליו ותקנתו התמימה שנברא בעבודה ולדעת רוחניות העולם הזה ונשמותו ומדברו ודוממו ונחו ונעו וקפאיו וצמחו ועליונו ותחתונו

מרפא לנפש

יסודות וזכאים כמו סיחה ללאם פאס: ותולדותיהם המחבורה מהם ולמיון כלל התולדות כיוון כל הכחות שנתמזגו מהם יסודות: ובתכונת חלקי כל מורכב שלל המורכבים לאחר שנתמזגו והתמזגו מהם: יסודות יש להם מכוונה ולזכר אחרת ואין מראיסן נאכר תחלה: ואופני תועלתו ולו דבר נברא לתועלת שנוכל לשפוטם בו ואין דבר בעולם שלא יהיה בו תועלת לאדם ולזכרו וכלל זה כי בו חכמה רבה ונמשל כלל כיוון זכרי כ"ל: ובמתכונתו ובמספרו: ודמותו אצטו או ששפים לטון אורה ודמות: ועילתו המשלימה אשר לה נברא כ"ל לדעת ולכבוץ הסיבה והעולם שיש לכל דבר שעל ידי הסיבה היא הוא שלל ותקיים עשה לא יהיה לו הסיבה היא לא כיון שלל כמו שפירא ששפ"ח לזכר לנחם למים ולחזק כ"ל המלח הוא עילה וסיבה לעליו חיים וסיבה שלל וקיים בעולם וכן הוא בכל הנבראים בעולם שיש לכלם עילה וסיבה המשלימה כמו שפירא בשער סיחוד כ"ל מ"ב ע"ב: והדרת רוחניות העה"ז לטון הוד והסדר לעולם סוף שיש ככולם עילה רוחניות כיוון יש להם קיום שפירא אפילו בדומם יש בו כח הרוי ורוחניות שמתמזג לטון ומלומות מכה כרוחניות כמו כיון שפירא שפירא כ"ל ועליוני שפירא דבר ויכול לנחם דבר אחר כיוולא בו הוא ובעוליו וזמם ואלו עוד אחר וכן זה מזה כמו שאמר וכן וכן לעולם וכ"ל כסוף שיש בעולמו והכרחי ויתכנן הוא הוא תכליתו בעולם ברוחן מן המעוללים לאו בשמות בו כ"ל ע"ב: ותקנתו התמימה שנברא בעבודה כ"ל לבדן ולשכיל הסוף וכן של כל הנבראים למם נבראו כולם ומסו תקנתו התמימה והאשר ישתכלל המשתכלל ויחזין ששכל נברא בעבור האדם וכן תקנת כל בעולם מ"ב בשער סיחוד פ"ד מ"ב ח"ל וזכר האדם על הכל ותקנת כל האדם וז"ל לטון בשער זה והכרחים בהקדמת סדר וזרעם האריך מאד בענין זה וכבר שם ומאשר תקדו הפלוסופים ששכל הוא בעבור האדם לזכר לדעת מסו תכלית האדם בכל פעולותיו עם כל משמשו ומלאו כי תכליתו הוא פעולת אהד לנד והוא לזכיר נשפוט המושכלות והדמות האמתיות ולעמוד אה"י בכל פעולותיו כי כדעת טוקן שפירא שפירא לטיות תכלית האדם לאמירה ולשפירא או נשמות קיר או לטיות שפירא דבר כי כל אלה הם מקיימים מתחדשים עליו ועוד שהוא שפירא שפירא עם רוב כבודותיו כ"ל וכל בעולם עם כל הפעולות ועליו נשפירא עלו נבראו אלה שבבילי זה או לטות להם כמו שהחיל בו ע"ב באורך ומעטת דעת ומתקן מסו תקנתו התמימה של כל בעולם וכל אשר לו למם נברא: ובמ"ב פירא בענין אחר ולפי דבריו בענין כאן כפול ומכופל דו"ק: ולדעת רוחניות העה"ז יש דברים ששפירא יומר לרוחניות כמו שפירא ויכח והכרחי וכן שלל הישות טיטוס יומר לרוחניות מהא"י בעניית והטומה והאשק ששפירא לנשמות חסר: וכדברו בס"ל: ודוממו כמו הארץ וכיוולא בו: ונחו הכרחים שפירא כהן ומתכות: ונעו שמתמזג עם מהם ונעליו נ"ב: וקפאיו מה שפירא כמו האדם כמו קפאו התמות: ועליונו מה שפירא לעלות לעולם כמו שלל והאחד: ותחתונו כמו

שוב הלבנון

ובתכונת חלקי כל מורכב שישער ההלקים שמהם תהיה כל נברא: ויסימני החכמה כבריאנו פלימות החכמה בעיקר ציריותו: ובמתכונתו סימן החכמה הנראה בששער וגודל כל נברא ודמות תלכו: ועילתו המשלימה סכחה אשר על ידה שלל הדבר: והדרת רוחניות העה"ז נשמה כל חי וזכרו כל דבר המעמד עלם הדבר שהוא תמיד תכלית מה ששפירא ששפירא החומר ההוא: ועוליו ומעוליו הסיבה והמסונב ממנו. כל"ל קישור הנבראים זה בזה: ולדעת רוחניות העה"ז וגשבורו כ"ל לפי גינסא זו. והע"ב ששכר ככח והדרת רוחניות העה"ז. שם נתקון לעיני שיש ככח רוחניות. בכל בע"ה וזלומים ומאד זכרות בדבר כלל וכאן נתקון שפירא בכל ענין נברא הרוחני והגשמי שבו והשביל שפירא וקישורים זה בזה. אבל לגורסים ולדעת רוחניות העה"ז ושלמחו נראה כמיומר ופסול. ויש ספרים שפירא גורסים כלל ולדעת רוחניות העה"ז: כך לזכר להיות ומקנתו התמימה שנברא בעבודה ומדבר ודוממו וכ"ל: ודוממו כמו הארץ ודומיהם: ונחו ונעו וקפאיו וצמחו מה שהוא נח ומה שהוא מתמזג: וקפאיו הצמח כמו הארץ מקיים. ומה שיש בזה כח הלטמה למח האדם ועליו חיים: ועליונו סימני החכמה הנראה כקישור השמים: ותחתונו ציריות הארבעה:

פת לוח

ועולם דעתה אחר שכן נמצא בכפר יצירס וזכור: והולדותיהם הם כל המלאים שבעולם ששכל בעולם מורכבים מהם: ובתכונת חלקי כל מורכב כמו דים בלתי או שורס וגוע ועליונו ועליו ועליו וכל אחד מהם מכוונת מיוחדת עם שם פירא אחד נחלק למתה כחות כידוע לתוקרים וכבר אמרו נחלוג כקירא יצירסו שסכסוף הניתני הוא ק"ל והקליפה הכרוכה היא חסה והקליפה נלנו עור ממוזגת וכן בלתי הגעה"ה עד שאלמו אכר מתקין אכר: ואופני תועלתו של כל מורכב כלומר אחרת תועלת מגיע ממנו לאדם: וסימני החכמה כבריאנו ובמתכונתו כיוון הסיבה נמשל נבראיתו על תהלת יסונו ציריה כמו כ"ה זה כרה וזלד וזה מעול ציריה וזלומים זה לזמם ומעמו וזה ע"י וזה אכר יזרע ויכנס יו חילוקים ציריים נבראים רבו מאלד: ובמתכונתו ערך פירא הכרחו כלכריו וחותיו: ודמותו הכונם בכלן על תלכו: ועילתו המשלימה בו תכלית דמינו התועלת שבעמם בעולם ששפירא הוא ספת ציריותו ואלתו אל כיון וז"ל אשר לה נברא ואחר עילתו השלמות שגלדן תכליתו היא הוא נברא שלל כלנו לא קישור ומשולל ומשם צמתהונו אשר הוא נמצא כעת: והדרת רוחניות העה"ז רוחניות המלאה בעולם כמה הוא הדור ומשפירא הכסונו על כשפוטם הכרחות וההילות והתכונת והאמתות וזכות היסודות: ועליוני ומבולליו בעולמו והמעוללים אותם כלומר המסוככים וסוכוכים שלל כדורו בעולם הם כשהשלמות אחר דברו עילת ועליו וזכר להכתיוב נקיש כשהשלמות והתכונות בכל עלול מי הוא עילתו ותקנתו התמימה בו הוא דוגמת מה שאמר לעולם ועילתו המשלימה עם דבר כפירתי מתאחרים ונכחן דברו על השלמות מכלל העולם דמינו ודעתה כפירא יתכנן ועודתו שללמות זה וסוקן בכללו ונשמותו ולזו קפאו תקנתו התמימה לזו בכללות זולת תקון פירתי מתקין כ"ל בהנחית עלמו: ולדעת רוחניות העה"ז וגשבורו בו"ה אף ששכר אחר למעלה ודעתם רוחניות כפירא כ"ל וכאן התחיל לדבר בתכונת פירתי הציטוס הספיקים ולזו חוזר בעולם ולכתיוב בלוק עשירי בעולם עם הפיריות ופירי וכולן שיש על זה כותם הסוקן כורא קמות הארץ כלומר הספיקים שם נקראים קמות לפי שפירא שם הכפירס ונאל לעולם ממוזג כידוע: וזה ר"ז דרומבו סינו האדם הוא מדברו וכל זולתו הם דוממים בלתי מדברים: ונחו ונעו הכרחים הנחיים בענכסם והנשעים בענכסם ד"מ כדור כל"ל

שער הבחינה

קשרים כי אם המשכיל המבין ישרם כמות הכולל כל בשר ובו תקנת העולם כמ"ש ז"ל (כרלש"ט ח) וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד והנה טוב מאד זה הסוד ואמר החכם (קהל"ד) ושבת אני את המתים שכבר מתו מן החיים אשר המה חיים עדינה . השלישי סימני החכמה שהם נראים מצד א' ונעלמים מצד א' ולא יכירם מי שבינתו מעומה אלא לאוד שהתיישב בהם וידקדק עליהם כהשתנות עיני השנה בארבע תקופותיהם והדומה לזה החכם המבין יברור לו מן העולם דעת רוחנית ודקותו וישיים כסולם להבאת הראיות על בורא הכל יתברך וידבק בעבודתו כפי גדלו ורוממותו בלבו וכפי הכרתו סימני טובותיו וחנותו על כל מעשיו ואת אשר הגנו מרוב הטובות ואת אשר נשארו מבלי מעשה שקדם לו ולא מדה יתרה התחיל בה .

ברפא לנפש

קצר אחס הקצ'ם נאחון זה אלף המשפיל והסמ מופסים והוא מני עול: המבין ישרם שיצין ויחד מוכנה גדולה שנו : כמות הכולל כל בשר כן קרל נגרות רעל במימה הוא טובה כלל בשר נפש חי בכל שז אל כמער ולפי כמלה הוא סוד דרע מהל : ובו תקנת העולם וזמנת אל לזה יחיה כמימה לא יחיה לעולם תקנה ממתים נעלים ומוקרים כי מה נלע שימעתו האדם תחת השמה לעולם ומפי יטול שזרו כי כל מרובות בעולם הם ליונם טונות כעלם מעל שכן נכונות . וכמעט לא יחמד ממתות ויעמוד לעולם כרעמנו ולנדיק יטול שזרו שם כפי פעולתו וכן הארץ הוא כבוד שמעך חוכמה מכהנה שדקדק נאדם מחסא אדם כראשון ונפת כמימה יעמוד גוף קפי מוכן לקבל עמם הסתרה כמו ששים נאדס"ל קודם כמחול כ"כ בר"מ אלש"ן נב' אמור וכן כי עוד כעם מרובות נעמן כמות מה שלל וכל להשג יחיה סג"מ והוא סימניו נעלמים כי א"כ המשפיל סמוני וישרם כמות הכולל כל נגר כו' ואין נודק להחוקק על נתיים ע"פ וכל מתיניס המכניס לגרסי : בהשתנות עיני השנה קין וחוקר קור וחס כל אדם המבין ריטיים כעם סמ"ד תקופות כעם ונאדקדק האדם יוכל לביין למס כמחול סמני עלייה המה ירייה : והחכם המבין כו' דעת רוחנית ודקותו כו' ר"ל לא יענו על גשמותן של ספרים לנדי אלא יחמד האדם שלא ינמדו רק לגודל גשמותו לפחות כעם כל צרי גונו לאיטלו ונלאר צרי דא"כ לא יחיה צריך לפחות ככל נכרא קנת רוחניות ודקות אלא כרומיות שעל דבר סוף רחיה נמורה על כוונתו יתברך כמו שהוא מוכר לני שדקדק עיה וכמו שימכר ונלאר ירגיל האדם כום ככל דבר שפסול וכל כריש בעולמם אלא נראה זו היא מעשה כו' כי נורה הוא וזה יוכל לקיים ויחסי כי לגדי חמד : וידבק בעבודתו כו' ונלאר יחננו כן יכנס ליחמו וסודו יתברך בלבו וידבק בעבודתו כפי כו' : ואת אשר הגנו מרוב הטובות כו' שש"ק' מן א"ח האדם ככרסו טונות וסג"מ על הכל וכלל כמחול וטונות גדול : מבלי מעשה שקדם לו כי עיניו לא עמם מעמץ לפני הקב"ה : ולא מדה יתירה התחיל בה זג"ל כי זו עיניו שום מדה מוכנה יתרה : התחייב לו כעבורם

פת לחם

אחד עממם : המשכיל המבין המשפיל הוא מלא וסמניו הוא פועל : כמחול בשר ודם גרסינו כלומר כמו המוח הקודם לכל כשר דהם אין ועד ממנו ונלאר י"ו בו תקנת ספוסל כמו סאלמו חז"ל כמסוק וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד ואמרו כעם טוב לו המוח וכבר נבדדו מדובר כום כמחמד כמחסימי סכונל כל בשר כוון כזה לנדיר החוקרים כמחמד כמקרה לא יחמד ואחרי רחמי כמחמד כוון כלל כל בשר נאין כמנעו עיב צריך ליות כמחול עיני נעמי למה וא"כ הוא מכון אלנו י"ו כמות כמחמד והוא דבר כמחמד יום כמות מיום כולרו ואת שמה פועל מוחה אליו י"ו כודא"י כעם טוב יקרא כי חם מלהסיר ויחם אליו טועל רע מ"ו וכן זו ונמקת ספרים כמחול כמות ישרם והוא פועל כמחמד ספרים כמחמד כו' קנת טועלת מסס גלוי ונלאר לכל ויקר טועלתם כוון כמות ועלם כמחמד הארשום : שהרשיב בהם וידקדק עליהם שמישיב דעמו כעם וידקדק נעמיו תלקיים : עיניו העינים סס ועד קצרי וקטן וחס וקין וחוקר הארץ הימים והלילות : והחכם המבין כמחמד סמניו ויחם לנדי דעת רוחנית ודקותו נמלה דקותו כוון לנדירם כמחמד הקדק כעם כמו טעולמם בין רוחני ונשמי כעם כמחמד ספוסל . אור קמחם וסכונכיס זגס כמחמד נמלא כגידו א"ד קדוה לרואשם וישם נרנב לשום חם וכדומה לוב : וישיבם כמחמד כו' וישם אחס כמחמד לעולם על דרם כמחמד עיניו למעלה למעלה ויחם כמחמד מכל ז"ו שישע גדולה כמחמד לו' ורוממותו וידבק בעבודתו ויחם כמות דקותו כפי מוח צור גללו והממתו בלבו וכפי כמות סמניו טונותיו שסול ויתברך מפיס לנדיויו : ורומנו לשון מינים כמו סמח מחס אל (הפליס ע"ו) והוא כמחמד כמחמד מן קד מינה מלאו כי ו"ל כמחמד כעם שמכרל וסוק' : ואת אשר הגנו כו' כמחמד כמחמד יתקון כוונותיו אל כל משיב ככלל ואח"כ יתקון כמחמד כמחמד כמחמד כמחמד : ואת אשר נשארו נמדרגות : מבלי מעשה שקדם לו ולא כו' שלל קודם למה שום מעשה ולא כמחמד טונות שכולל לומר שהוא י"ו נתייב לו כעבורם כמחמד

טוב הלבנון (ועין צמורה פ"י מח"ג) : כי אם המשכיל המבין ישרם כמות הכולל כל בשר כ"ל והוא הדבר אשר כמחמד . שש"פ שדלה שהם רעות מלד סרס אוחו הדבר . אלה כמחמד כל המלחות טול יסכל ויבין כי יקרה ארץ שיהיה כמחמד החומר צמורה ששם לא היה מלאו בו הרע הזה לא היה יכול שמיקיים העולם כמחמד המינים והמלחות שש"פ שיהיה דבר חס לא כמחמד דבר הקודם לו כמו המוח : ובו תקנת העולם כמ"ש ז"ל צמורה ש"ל מליד היה כמחמד והנה טוב מאד זו המוח ר"ל הסעדר שהוא אחד מהמלחות היותו שאלתי הוא לא יגייר היות העולם וכמ"ש המורה שם ונעל ממה הנבצות פ"י נעמן חמר : ואת החכם ושבת אני את החתים וגו' כלומר מאמר ג"כ עוד שדלה רע כמו המוח הוא טוב ויחר מן החיים ר"ל אחס שממו קודם ששם כעם י"ד הרע פועים מן החיים ששולס כעם י"ד הרע מוחס לקוד למוקד שלפי הנראה המוח והקין יותר טוב . וקל לחמר הרע טעם שלקוד ומוקד טועלת מוחה מה שלפי לחוס וקין כמחמד למעניים : והרומה לזה כמו המוח וההקין אשר לחוש ג"כ טועלת מוחה . וכן חלקו טעמת הגלגלים . וכל המכר כפי' משפיל היחוד וכפי אשר פירשנו שם : וישיבם כמחמד יחם הבחינה כמחמד המוחם שבו עלין אל מוחם גבוה : וצמורה מלאו מן ומחן : ואת אשר נשארו גללו ומשיביו

טוב סמני טונותיו י"ו סמניו כמחמד יתרה שם טעם ומה

התחייב לו בעבורם הגמול הטוב מאת האלהים ואחר כך ירבור לו מגשמי העולם מה שיש בו הנאת נופו ותקן ענינו בעולם כפי הצורך והספוק בלבד ועוזבו שאר מותרי העולם ומשכיותיו המטרידים את הלכבות מן האלהים. וישתדל לעשות לאחריתו ולאשר הוא הולך אליו לאחר מותו. ויהשוב העולם וקיניו צדה מגעת ליום מועדו ולאחריתו ויקח ממנו מה שילך עמו בנסיעתו בלבד. והוסכל בדרכי העולם ובסימני החכמה בו יחשבהו בית עולמים ומכון שבתו ומשתדל בו בכל יכלתו וישים כל לבבו אליו וכל עמלו והוא סובר כי הוא רץ לתקנת נפשו ואייגנו שוער כי עמלו ומותר קבוצו יהיה לזולתו כחייו ואחרי מותו התעלה מענין אחריתו: ומה נדמו בזה לשני אחים ירשו מאביהם אדמה שאצריכה לעבדה חלקו אותה לשנים ולא היה להם דבר וזולתה והיה האחד מהם דעתן חריז והשני הפכו. הדעתן ראה כי עסקו באדמתו בלבד ימנע אותו מעסקו בפרנסתו ומדינע אל מרפו והשתכר לעבוד באדמת אחרים כדי שיחיה משכר

מרפא לנפש

הגמול הטוב שיחייב להם שיעולם בגמול גדול הם שגופה הכס יתנדק עמו אלה הכל חסד ונדמה לחטות מאליו יתנדק כמיס יזל מי קדימתו ואטלו מי עשה לימים נבגדו אם לא נפתח לו בגד תחלו וכן מזהה וסאל כל מנצחין כי מן סכל ומינדן נחמו וכן ואת"כ ירבור לו כי לא ילמו בראש לכתם ירש כסו לא נרדק הכדים לכות ממנו שיהיה לקיום בעולם אך רק לפי זרכו הטעוה ללבד וכמוסר יורס: ומשכיותיו לאון להרס וממס כלל כמו משכיות לבט ויחשוב העולם וקנינו צדה לעולם הבא שגופים וכל קנינו כסו בנראש כסו כדרכו פולס כסו כי שם קנינו וזכיתו אלאמה ומה כסו כאלוה נסה לאון וסכונם כסו דומה לפרוודוי כשני סטופים כיו וסיוס לעשותם ומחר לקבל סכסם ולכן לא יקח מן הסופ"ל רק מה שזוכ לו בעולם כסו אלא יודע אכן הסכל שאין מינין מה כ' שאל ממנו ולמה כסו אל העולם הכס ובגוף כסו וסוכר שאלו כסו ינימו וזכיתו ועלולם וישם וכל וכן משדל כשניסו לכד זכות קלו מכל זכו: והוא סובר כי הוא רץ לתקנת נפשו ר"ל כסו סוכר של מה שעמל החת הסמש יסיה לו לעלמו ולנסו לכד: ואייגנו שוער ואינו משער בדעסו של מותר עמלו הוא הכל הכל ועיובנו להחריס או כחייו או עפס לחחר מוחו וזכא בללג הכוזר בעולם וכמו שגרה כלל דוד דודו כאלמניס עליו מולע פתקו סלמחוט אס כל מותר קיבונו למס כסו לו אה שיש לו אינו עין קטין פלטס שלו למס כסו לו: ומה נדרכו בזה ר"ל ולמס סס וזכיתו סחמס וסככל בדרכי העולם כ"ל: דעתן בעל דעס ירס: והשני הפכו כסן כחמס אל כסל וענר: ולא כסו לעשות כן לא כסו ירו

פת לרס

ומדס ירסרס סיינו נגד הסוכות ונגד הכסמחלות סוכר שכענד סוכות אמר בלי זסס מעסס ונגד הכסמחלות אמר ולא מדס יוריס כי מעספס סכל לגד ולספס לכעל מדס מותרס ורמס כעפס לעון סחמלס לפי סמדרס עונס כסו קטין נדוק ננפס מזו סחמיל סלכסנג כסו ועיקר יתרין סלדרס נס סיה סחמלס מלכ"כ מעסס וסכנ: הנאת גופו ורתיקן ענינו עד סכסס סכרנז אמר כאלות גופו נדכר כסכסו לשענו ועל סכסס המוטיל אמר ורתיקן ענינו: כפי הצורך והסיפוק סלורן נעיב: וססיפוק נמוטיל: יעיבוב מותרס העולם כענר ומכסיבויס כמוטיל: לאררירס סיינו עת פקודתו כאלמר ח"ל על זכס וספלט וכ' לענ מזל זו זכס כמותרס ח"ל זו קכוכס ואלמרו עד זכולס כפריתס"ה וכי: ולאשר הוא הולך אליו סיינו עולס סכסו לחחר סמוס: ויחשוב העולם וקנינו צדה מגעת כ"ל מלס ויחשוב כסו לאון חסינות ולל לאון סמסכס כלומר סיכס הסופ"ל וקנינו חסוב כענינו לזרס סכסו רק כסכס לכענע איתו ליום מועדו ולאחריתו וסס יב"כ שתי כמותרס סלדרס עשי סופוק כלדרס נלרבינו מן העולם כסו חו יני הירו: הכרוס"ס

שוב הלבנון

ומשכיותיו סחמס המפיו כלל. כמו עכנר משכיות לבד (סהלס עג): צדה מגעת ליום מועדו כל הקקיסס אחר מנלס ירו בעדו כחי הכל סס כדי שיציו לו צדס לדרך סהול הולך שס לחלריתו: ואייגנו שוער אינו עס אל לבו: ארמה שצריכה לעברה צדיק לעבדה עס רכ לעקוהו ולחלסו עד סחלתיס כלחרית סיימיס נלמוע כס ען כל פרי מעדים וכרס חמד אית כפריו יבוט אלק כספ וכרס סתיבס לחלסיל סיהל לא סיהס עדיין סמקסס אל פלרנסת עמלו. וכוס הענין נלס סמלס אל סחמס וסכנ: וסרדיע אל מרפפו אל מוזהותיו כל ענר שלס נגמד טיקונו: והשתכר לעבוד באדמת אחרים כעדות עשך ויקן דסס סמסיקות למזון דכר יוס כיומו קודס סחכלס

מד סמעינע ליום מועדו כסו יוס סמוס פקווב לכל אחר מלנדו חס לכל חו וכרו סלדרס ירד לסכור חיו זמן סכמערס לו נדלון ככורל וזיס שקיין העולם הוא לרס להכינע הדרס ליום מועדו לו למוע סלס ימוט קודס לוס ובמלס לחלריתו כיון על כחינס כסיבס כמיוס כלחיתיו סיינו שכר בעולם כסו כולס מותר לדרס עיי העולם כסו וקנינו: ויקח ממנו כלומר סלל יקח מן העולם עמיתים רק מן סלרן עשו כסינעומו סעור"ה כמד"ל וכלך ללפיך דקקן וז"ל ויקח ממנו סיינו פועלת סכרון ומעסס להדרק סכו קיומס פלומס כמד"ל חכס לל יקח מנוה: והסכל בדרכי העולם ודך סכסנו ימי בעולם או שמסכל דרכו כלחיס דרך ילך: ויחשבהו ביה עולמיס וסכוין שברו בית עולמיס כנתינת סכחס המוח ולכן כסו נחשכ כענינו ליטיבס קבוע וזיס ומשתדל בו ככל ויכלו וחלמו כרט בו כ' כיוותם סלחר סמחכס כעלב וכ"ל אמר וישם כל לבבו אליו ויחשוב עמלו ומותר קבוצו וז"ל ואייגנו שוער כיו אינו משער כענינו: כי עכילו וכותר קבוצו כיו' פרט כני מיני גנות סמלמלסיס כעסס הדרס כעמל וסיגייעס סיומרה שיק בלרסס סכסרסיס סיה מגונס ודך למותר כי מה סתקוב לו מן סכמסיו לו יחסר לו עס אס יתוסכל ללט לרגל סמלמלכס ככל ממש יודך אכר סמכס נלמר ולא אכר עממול גנותר כסני יקונו סמותר על גורכס: כדכיוו ונאמרו סעורו כלומר אס כחייו זכס לחחר מוח: וההיעלם כלומר ורק כ כל פרי עסקו עשיי כן סהעלס מעיין סלריתו ונגמלו קחמ מכלן וקל"ו מלל: ומה נדרכו בזה כיו מה סמלס נדול סרמיון כפרסס פרי מנוח סני מנוח"ס ולא וזה כחם כיו סלל כסו חלת זולת סקרקקט סכסו שוס דכר מנס להתקורם ליעט עד סממסס ארמטס פרי: דעתן בעל דעס: והשני הפכו סכל ועלל: מעוסק כפרססו ועכעינע כיו סלל יסיה עני לעסוק כחיס פרנסס להכינע עיי קטרו סלרן לו קעת ימות כענע: והשתכר כסלר ח"ש: כד

שער הבחינה

עמל יום יום וכשהיה נפטר מן העבודה לערב היה עושה באדמתו שעה אחת בהשתדלות חריצות וכשהיה נותר לו משכירות ימים כדי מזון יום אחד על מזונותיו או יותר היה מניח לעשות בעל אחרים בעת ההיא ועושה בשלו בתכלית השתדלותו החריצות והוא סר לעשות כן עד שנמרה עבודת אדמתו כהונן ובהגיע עת פירותיה חסן תבואתה קבצם ואספם והתפרנס מהם בשנה השנית והיה עובד אדמתו כרצונו והולך ומסוּף בה אילנות עד שהיתה תבואתה מספקת לפרנסתו והותירה לו מה שהוסיף בו אדמה על אדמתו. והוא הכסיל כיון שידע שעבודתו באדמתו תמנעהו מהתעסק בענין מזונותיו עזובה למרי והיה משתכר לבני אדם בעבודת האדמה ולוקח שכרו ומתפרנס ממנו ולא היה מותר כלום. וכשהיה נשאר כידו מזון יום א' היה משים אותו יום מנוחה ובמלה ושעשועו ולא היה חשוב בענין אדמתו. והעתות אשר היה נפטר מן העבודה בימי עבודתו היה הולך בהם אל המרחץ ונשארה אדמתו ששמה לא הצמיחה דבר ותעל כלה קמשונים ונהרס גדרה ונשא השמפון את אילניה. כמ"ש החכם (משלי כד) על שדה איש עצל עברתי ועל כרם אדם חסר לב והנה עלה כלו קמשונים כמו פניו הרולים וגדר אבניו נהרסה. והמשכיל כאשר יעין במשל הזה יתבונן ממנו עניני אחריותו אשר היא ביתו באמת ויעשה לה בכל יכלתו. וכשהוא עושה לעולמו יעשה לו כמי שעושה בשל אחרים כדי הצורך והספוק בלבד. והכסיל עושה בשני דברים בהפך משתדל

מרא לנשא

מלפנות כן לעבוד אדמתו מעט עד שנמרה עבודת כל אדמתו כהונן : והותירה לו ויסס לו מותר מן שדו כי עד שקטע ויוסף עוד שדס על שדו. והכסיל הוא ע"ד משה חזיל מאוס גוררת מלס או שואל ע"ד משה חז"ל זכס נועל חלקו ומלק חסיו בגיע : והמשכיל כאשר יענין בו כי שס משה על אדם וכלן הוא לאורס נסס ללון רק מטורן למחיס ולרניסס ומותרת הוא ללסין פרינסתו אך לא יעזוב אדמתו שסס לו בעולם הנה כלל יגיעה עליס למרי מן תסיס שמסס ומאזוסי לא ומלא סס וסס סס לא עסס לנפשו ממלוסס רק לגורו ומלא קח ממלן ומכלן : כמו שאמר החכם שלמה בבחינה בכסיל שהסונס כלל

טוב הלבנות

הסנה שיוסף דגו מלדמתו : היה עושה באדמתו שעה אחת במלחכת העבודה הנכין ללדמה כזו כדי להיסיסס כלחמריסס : מה שרוסיססס בו ארמה לקוט עוד לדמה כמות : ותעל כלה קמשונים עלה עליס קוליס ודכריסס : יתבונן ממנו עניני אחריותו כי לדמתו היס שמססו אשר נתן לו הסס לעבדה ולשמרה פסיכרס עז הוא עת פקודסה תלניח לפלח עקף ולעשות פרי ככרס כ' כלמות והמסיל רוחס כי עבודס שמסו בלבד לא יכול להגיע למחוסט טוטו בעדו שמסו כלסו וכדכך שלמרו חז"ל כל חורס שזון עמה מללכס סופס בכלס. לכן רוחס למכור עצמו לעסוק כלזיס מללכס אז מו"מ כלמחוס כדי להחיות נפשו. ובעת מלדמרגס ומסר מעבודה זו חור למקוד על החורס ועל עבודה הסס עד שיגיע למדרגת הדק. וזו פיני כ' דורסיס ארזו למס לו החוס ולנכך מעשס ידיר וכמ"ס (תהילים לו) לא רלזיס דייק נעזב. עד שיוסיף אומן ופקר יסי לבכד חס י' מהגו וכלעלות שמסר ממדרגס למדרגס עד אשר יזכס לחי עולס הכל ולשכר נלחי ולתמס יוסר מעלס : הרבסיל אינו עובד שמסו. אך רק משדלל להסכר לעבוד חס טוטו ולקבן מותרות ותעמגות אינו חסו ועזוב שמסו שזיס ותמסל חס חורס ולא תלמיח ולא יעלה עליס שוס עסס דכקוח חלס עד אשר לא מוכל עד לשוב חף אל מקודס חחס אשר הוסמלחס אך אל שולו חרד ובדלך. תחיותו חרפד יעוסה ועליו הכתוב אומר. אי לגססס

פת לחם

כדי שיחיה נח"ם גרטיסן : בהשתדלותו החריצות השתדלות כול הסתכונותו בדעת לכנס כמות הלכסי כדכר והיותו סוף מועס כלכרס כפי סוכלת סוקן העלום : וכשהיה נותר בו שקימן מעט מעט כסולחליו חס יום עד שזוכר לו כדי מזון יום אחד : ולא סר לעשות כן מלפנות כן : עת פירותיה בביסס כליון וזמן תחולקס שדס ללכן : קבצם ללרון אחד שדס והססס חל"כ אל יטור כמריס כלססן חס מעיין מן סכס : כריגו עכבסס רלזוה לא סיס יכול לעבוד נס עבודה פסיכרס כלעו לפי מלא סיס פניו כיל : והותירה לו בו' שעסס פרי סירוס עד שמקור לו ממזוט גיכ סכסיקן לו מחיר פסיכרס לקוט עוד קרקס : ולא היח מותר כלום שלל רלס ללמלס מזון : וכשהיה נשאר בו' חס נשאר כמקיס : יום מנוחה ובמרה ושעשועו פרע שלכס מיט ננוס קסיס זכ חוס סלחס מי כהוון קיגיעס רכס ובמעט יגיעס הוא חסן לנח בליון מיין שדלס למלל יולד ולסי גודל סככליס עגדל יגיעס כשנתו כמ"ס וירל מנוסס כי וכו' ייס סכסו לככול (כלחסי חס) ומנוסס מוס חלס עזל אוכב כסכלס כלמנוס ולינו חסן כסוס עסק כמיס ממן עלל ידו וכי' (משלי יט) ורעס חולס מסיכיס כי חלס סכרו מונח סכסלס וזרו כחוטופוסי אמס חל' על עסקו כדכר סוללות וכלעלות כמו שמקו קנינולות והוימן מ"ס יום מנוסס ועגלו וכי' שלעמיס עשס לעלמו סיוס סכרו חס מנוסס לנח כזו מלכרנסס קיגיעס מעסק סימיס כקודמיס וכלעמיס חף שלל כריגס נגוסי שוס יגיעס חסן כככלס וכלעמיס עשס ארזו עי עששוע כלמקשעו בו נעסקי ככל : אשר היח נפסר בו' דסיטו למע ערס זוכר כמכסס בדעסן : שמססו ולא החיכיה דבר עשסס מעבודס אשר לא עובד נס ולכן לא כלמיוס דג : ונשאו השמפון בו' שפק סייסס ככלס בערלות ככרד סכגדל סיס אללס על לניסס כמו שפי' כ"ס בספוק גרד מוד וגדל מוס כללסס ועסכוח שלס הוא ענין מן סכסן : על שדה איש עצל כיו אשר כביס עלל וככרס חסר לכ לפי שיש ענובות סכסר יעוסה יסירס כמו חריסס וזריסס ומכוס וכמנעו מלס ועל לנסת וכללוס מפל"כ בענובות ככרס שזיס יגיעס חסס ולא ימעט ממנו זולת מי שחל חסר לכ ככחלנן שזיסו מונס לשוס דכר החושלס : כדי הצורך והסיפוק ללדמך בעדך

שערי הבחינה

בעניני עולמו וסמלם מעניני אהריתו כמ"ש החכם בבחינתו בכסל (שם) אחזה אנכי אשית לבי ראיתי לקרתי מוסר:

פרק ד אך כמה מיסני חכמה בברואים אשר נובל לבחון בהם, נאמר כי פנות החכמה המקוייטות בברואים לרוב ביניהם ואישיהם שבע. אחת מהנה סימן החכמה הגראה בשרשי העולם וימדותיו בראותנו עמידת הארץ באמצע והמים סמוכים לה לפעלה בטנה והאוד מסוך להם והאש למעלה ככולם על משקל ושעור לא ישתנה מסנו דבר. כל אחד מהם שוקד על מקומו המתיד בו והמוגבל לו והים עומד והמים

טרפא נפש

סכנל כיל מה עולנה לו ואור: ואחזה אנכי וגו' ראיתי על דרכי כסל. כמ"ס בראש דקרא על דם את על מרד וגו' ראיתי לקרתי מוסר א"ן א"ן דרך סכר שימוס דם עמו לגמרי ומתי אפש גס אזי לבי. ק"ן פן יאמר האדם שא"ן לי שם פלא נעמוק בעסקי בעולם ככה כי ערוד אזי על המחיה ועל הכלכלה חמיר לא יחש ולא מסיס כהקו: משט שנות מעט עטות ר"ל אל תתגעב כדברי גזרן תמיד ויזום וליכ לא יעבותו ק"ן אהז כס וגם מה אל תחז ידך ופסעס יקיימו בידך. וכל מהלך ריבך יבא לך מה שאדם ר"מ ממנו סימו חלקי בעולם ככה כמו ססוך מרס. ומסוך כלים מן יבא לך כל מהסוך שנעולם מה כלים כהנא למן ק"ן ר"ל שכולל לכות לשי שנהות וימין לקמן כהנשו כ"ל כדכתיב אלו: נאמר כי פנות החכמה ר"ל שבי החכמה ויסודותיה נובל למלקס לכנסת השבויים כשבוים ככרואים לרוב מייחס אף על פי שיש הרבה מייחס בעולם כמו מין אדם מין דם מין כהנה כ"ו וארסיס כל אחד כפי טעמו קרא אש אס כן החכמה שכולן לרוב מאד אבל כללן נזלל לחקן על שבעה חלקים: אחת כהנה שרשי בעולם הם כרי יסודות כמו שמשרס והוכן כדלחתו עמידה האכן כחלמט כקודם כחלמט המרכיב בין ההרן חובל על גלימה שברי נראה לעינים שכל מקום אדם עומד ככל בעולם הוא רואה מצי כישת ארבע מוח נראה שארן כחלמט בעולם כקודם כחון העינול: והמים סמוכים להארן כי כל יסוד סכנה נזלל למטה ולקר עקב האם למעלה מללם ואחר כך האור והאש יאמס ונחמט מלמט טעפר שיא כדס מלמט: על משקל ושיעור ומומחם כל אחד על מקומו ולא יתגבר יסוד על מינרו והמרכיב בעולם: והים עומד כסל

פה לחם

בעד והסיפוק כמסול: ואחזה אנכי כ"ו כלומר רחמי רוע סכנתי ושמתי לב להפנות מה חבלה ככוס עד שחל"כ נחמט רחמי רוע לחמינו מוסר ולקחתי מוסר לעממי להסיר מדרס והכסוק מנזל:

פרק ד פנות החכמה מלח פנה כוח על חלק אחד מן הכלל כמסויים בין אלה שרשו ובסס ומתקיימו עיני ומלויס בו כמו אכן אס וכן ענות סעס: הבקוייטות בברואים הסקיות ומתקוות ככרואים: לרוב ביניהם ואישיהם סתוקים עם סימט שיש ככרואים כרכס מייחס וכל מין כרכס לריש וכל מין פי ס' חכמה שרשי גם כליש כל מין נמלל כדלל ויטונו מה טענשס חס ניכר טעינו ככרואס כמדוויסס ויחלסו ארסיס כללי סימט החכמה אסס כמו יסודות לשרשי שינויים סס סעט: ב"ש"ש"י הגוליס ויסודותיו סס ד' יסודות אס רוח מיס עפר אסס לכל ככרואים המורכבים מהם ככרואים שרש כמו שרשי האלין וככרואים יסוד כמו יסוד נענן: עסירדת הארץ באמצע כחלמט כדודו כשמימי: סמוך להם סמוך לשיסס לעצן ולמים ששי האור חוקק על סיס והכנס: והאש נללל האס סיסורי הוא חון למעלה ככרואס כקערוחיס נללל איהל לפי דמך רוב כחוקיקים עס שיש חולקיס כוס ואלכו סדגריס מיסס: כל משקל ושיעור ללו' גודל כחוסס ארינו כמיקס רק ככרואס כחחונס מלחתי ימי ואמת עמקל ושיעור שמיסס ומלויס ככסוב על יסודות מרד"ל לעשות לרוח משקל הוא יסוד האור גם וקל נללל כריס שסס מייסוד מלחתי וכן נמלל אסן מרס כחמו וכל בשלמט עבר הארן וכן מי סס מרמס ומכמיס מן מרד כעמול מוס וכן כחלל שיעור כון על סמסוך כמס: לא ישתנה כמנח דבר ולף סכנה כרמ"ס ו' כדודו סיסודות סכמתיס מוס לוס ארלס עמידה כוס דבר מועט כחון ארן וכלל כעונע אכן למעלה וכן כוס סכרין ככמות: כל אחר מהם עוקר על סקסו כלומר ש"ס נקייס ימימט אחד מהס ויסקק מתקומו ככסה אריס כה מחקון סכרתיס אוחו לכן כמו כעונע אכן למעלה וכן כוס סכרין ככסליס אוחו לא יתסככ כולמט מקומו רק עד ללות ככה סכרתיס וכסוד סכרתיס כוס שוקר כ' אן ונמכר ככענע לשוב למקומו: המתיחד בו והמשובל וכן יתכר כוס סכרין ככענע סכרתיס: מייחד לו לבדו ואין לריס ארו חלק ומלמט כמקומו וכלמט כמוגבל לו כון לסיפן דסימו ככרואס ככרואס ללמט מתקיימו ואשך לומר כון כוס למט סכרתיס כסמט כענכס כו כל כמות המתקוות דסימו ככמט מה סכסס

מהו הלבנון
כי גמלו להם רעה (ישינה נ): ואחזה אנכי אשית לבי ר"ל כשראה בעולם מעשה הסכל נשדחו. וכן אל לנו שהוא נחמל אל עיני המטה ולקח מוסר:
פרק ד ואישיהם שמייהם: עמידת הארץ באמצע הארן וכל אשר עליה תלויים כחלמט הגלגל כחלמט האל וכן יושביה סוככים והולכים סיביה על יסוד והלשיס פויס כלפי הגלגל והיא כדוריים ולא יזלל הנשל ממה. אף שלפי המדומה אותן סכוכיס כחלק ממחוקן כמו כהלק אמעריקא ונדליהס עד גליטו מן הדין שיפלו למטה. ועכ"ל ו' וישי הארן דומים שסס למעלה ולמיס כיינר והסלמיס ממחל והארן מהח. וזה דבר נללל מהכמת הכורח אשר לא יאומן רק לודעים מעט כהכונה וכיעוב העולם: והמים יסוד מים ויעקרו זייס אוקיינוס סוככ כל הארן כדודג כיוס לפי אלפיס פרסס: והאור יסוד האור מתקף הארן והמים סכוכי מכל נד: והאש למעלה סכלם יסוד האש סוככ יסוד האור סכוכי: על משקל ושיעור כלומר שעומדים חמדי על משקל אחד ואין אחד מהיסודות ממה מקומו לעלה למטה או לרד למטה: לא ישתנה כמנו דבר אן יסוד אחד מהם חזירו סמוך לו שישתק המיס למטר או עפר למיס וכן בשאר שמי יסודות לא יתהקף האור למיס והאש לאור: כל אחד מהם שוקד על מקומו ככס שיפולן ככס שיפולן לא מיימלע בארץ ככוס הככרת עוקד מהכרת לחור ליסודו למטה. וכן האש אשר קשור כהכמה כדכריס הטעריס כוס עולה למעלה עם שריש סדני: המתיוחד בו אשר יחד לו ה"ש": והים עומד כלומר

מאוס לעמוד ע"ג שממרו ומתקומו לא יסוד ולא יכרס נבולו סיקייס מצי דעוס כדודו סמקוס כדסה אהמט עמקוס קר"ל

שער הבחינה

אסורים בתוכו לא יעברו את גבולו ואם יהמו גליו ויסתערו רוחותיו כפי"ש (חז"ל לה) ואשבור עליו חקי ואשים בריח ודלתים ואומר עד פה הבוא ולא תוסוף ופא ישית בנאון גליך . ואמר בעמידת השמים והארץ (חלטים קים) לעולם ה' דברך נצב בשמים לדור ודור אמונתך כוננת ארץ ותעמוד למשפטיך עמדו היום כי הבל עברךך . וכמו שזכר דוד ע"ה מהענק הזה במזמור ברכי נפשי את ה' . והפנה השנית סימן ההכמה הנראה בסין האדם אשר הוא העולם הקטן אשר בו השלמת סדרי העולם ויפיו חיזו ותמימותו . ואליו רמז דוד ע"ה באמרו (ש"ס) ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ .

מרמא לנפש

שמעוך נקרא ים כמה שסבבו ידעם יום ומלואו וכמו ים של עולם : ואם יהמו גליו אף שגלי ים חסמים ומגריסים עד מלך עד שכל אחד יוכל לנפוק כמה מדיונים הנמוכות ממנו אפי"ן כי לא יוכלו לעבור את חקם הוא כחול אשר הוא גבולם שלא יעברו וזה ומה נראה שכל עברו ולא יקום את ספקים : והפנה השבית ב"י אשר הוא העולם הקטן ר"ל מין האדם ככלל הוא עולם סקטן כפי עולמו כמו שכל העולם הוא שריר וזו נזק לזכ כי הוא האדם ספרט שלמה כל סדרי בראשית . ובשלישי אשר האדמוני ונחשו ובשמיני . של אדם הוא דומה לעולם הגדול שהוא שיעור קומה דמות אדם וכל קרא רמזים בנורה פי ע"ב מ"ח לכל העולם ככלל שיעור קומה : ואשר בו השלמת סדרי העולם כהמשל ונמשך כל מה שמלא הקריה בעולמו כי בכל לתפלת האדם ולשמונה והאדם הוא כעל הנית בעולם : והוא יפיו כי בלא אדם הוא כעל המצב שמה : ודונו מ"ל כלי זיון או ל"י זן ומתכנס או ל"י זן קדור קטנים : ותמימותו כי בלא האדם היה העולם עדין חסר והוא מתמלא ומשלים סל כמו שנתבאר לשל על"ג ע"ג : ואליו רמז דוד ע"ה השלום ה' אדונינו וגו' ואמר שמעילכו כמעשי ידוך כל שם שמה נליו ע"ג :

שוב הלבנון

החסירה הגדולה והעמק האדום שנמקם מי לוקייסם כמו כמים לים מכסים (י"פיה יח) : והמים אסורים בתוכו לים יולאס מן החסירה והעמק שלהם : ואם יהמו גליו ויסתערו רוחותיו וחסים אהלים מתאסרם ויכרו ויחשקו וכן כל וחס כמו וחס יהיה יואנו : לעולם ה' דברך נצב בשמים מאמר ה' וחס מעשיו הם אמר בגלגלים וכל נבאס והוא מקיים כיימים וע"ג שאמר הכתוב וחסה ממיס חס כל . שאלו יאמר השמטנו מהם יאכזרו כנע : לדרך הוד אמונתך לדור דורות חסדו נאמן על ישיה הארץ : כוננת ארץ ותעמוד חסה עוק חסדו על קיום הארץ : למשפטיך עמדו היום כי הבל עברךך לומר קיום כל הנבראים הם ע"ג פקודתך ועורך חסד עליהם . ומשפט מלשון פקידה וע"ו כמו ומשפטיו עם ישראל (דברים לג) ויהיה לומר חסד כמו יהיה חס בקולו משמש (תבאס לה) כי הבל עברךך . אף אחד מהם מתקיים כבימים לולא כי הוא ית' מחיה וחסה חסד : במזמור ברכי נפשי את ה' וגו' עשה לך כשלמה נוסח עמים כריעה וכלל הממוזר לשון האו . לומר שהוא עשה כי חסדו וכלל שמיים שחסידי אפיך יבטלו וגו' וכל זה מורה שמה מעשיו לים ספקים סמך : ויפיו חיזונו ל"ל שהוא מלשון סיקן עם מושאל מכלי זיון : מה אדיר שמך בכל הארץ לומר מכל הנבראים

פת לרם

שני קודם כבימה המתקומם מעשה שנכנס בו המתקומם נחאדמו במקום עם המתקומם ויש לומר שמתקום נקרא בגבול ספקך את המתקומם ע"ג ח"א מתחיה זו לדעת בראשונה שגבול לא לה פקעת חסדים ושם שפדושים לכלור נויים אעלמים כדבריו דוק סימן וכינה יסמ : הים עובר כיונה על משפט המקום סובל לא פמון יסמ : והים אסורים נמשחם הוא מכלי יסמם ללמם ענבולו : ואם יהמו גליו לומר אף שגליו כיונם עמק עמק עמק ארץ חסדים כיון כנענע הנריאה ול"ג כעם עמד עליו דוח חקת המתקומם וי"א ויבטרו דוחותיו : ואשבור עלי חקי כ"י נבאס לי כוונת הכוונה שהוא ית' עם חוק כנענע העולם שמיים ירדיו מן הגבול לומר וחסה גבול מן הארץ כדמ"ל בשוק הקורא לשי יום ויחשקו וגם מתקיים מלאו זה עמי חקירה גם עמך עמך כוח לנפין כמים חן וסוף ית' עני עניו חוק עמך המתקומם : דברך נצב בשמים נאדמך ויפתח שגורם על פקעת השמים : למשפטיך עמדו היום לומר שמוזר יום עם שומדים מתקומם ע"ג יוריקן וי"א למשפטיך י"י לבנה משפט ירדיון עמד על יום כי כלל ים עברךך ויחיים הכוונת כריס למשפטיך : במזמור ברכי נפשי ע"ג אף הנבראים שומרים חוק כנענו ולא יאנו את ספקים : השלמת סדרי העולם ויפיו ויזנו ותמימותו ע"ג כלן ארבעה דברים נגד ארבע נחיתים שגריא מהם שפאדם הוא ככח חלוקים לכל הנבראים ויזנו האדם שנו כשלמה סדרי העולם שכל נאף אגוזים שמיים והארץ הם מאדריסם בליטות כחד ית' ונחשו למשלה האדם ד"ג והחיות הכובדים ומעדי נכונות לומר פרק האדם יזע ויקר וקר ותוקן ומוציא דבר נעמו וע"ג אחר כ"י בו כשלמה סדרי העולם . כמיס עמך עמך חקירה הוא ית' על פולס חס בחלוק הוא נחיתה עמל כנבראים וחס נדיונים ויבטרויו וכי הוא כיון כנבראים כלכן ברק או עוק ית' סמבוכן כריד בין נגריה כדולה או וכוכים ע"ג סלכן כל כריד נראה י"ג ויורמים עליו כמה נבאס כריס או מאלכי נלמו יום כריד י"ג כריד עמולא מוויין כנבראים שמים ומשמים כמותם כסס וכשמתמו כנולו וע"ג אחר דיונו . כמיס ד"ג עמי האדם העולם הארץ שגלישום ולולו ככר סמו חמו כריסם כיון כנבראים כמו כנמיים כל זרע אשר יוצע וכל ע"ג ויבכתי ככר יו כל שין כנעמך ע"ג לשו חיותם חסדיותה לולא האדם משמרים עליהם ע"ג אחר והחיותו : ועליו אמר דוד ה' אדונינו כי כלונתם שלטיוןן קורא לדמותם עליהם סימם כוכמן כנבראים כלל העולם וע"ג כי גרא כימח הכתמה כנולו ח"א מה אדיר שמך בכל הארץ שגן חסד ורחמי ומחויים ועמל כלל כריאם הארץ אמנם ככס מקום חס לפרט מליה כל שמתמו סוס ע"ג רדיוו י"ל ולא תאריך מתקדוסי כי אף כלן קאמוז קר דקדוק אחד אחד לאגו וגדול הוא ל"ל שאמר כשמילנו כמבטי ידוך כל שפת חתח גריוס שרא מליטת כפולם כמותם שויות וכל סדריהם מלאים אף נכדחת מדובר כי נגד ד" בחיותם אלו ונחיותם שר מלשו שפדריהם מתקבר והארץ סול . כי ארלה שדוך כי ית' וכוכבים אשר כיונם לומר כנבראים סדרי חלוקות נבא השמים ארץ וכוכבים מוריס על מעלה האדם שבו השלמת סדרי העולם כ"ל וחסר כשלמה כוח האחרון מה אדיר ויזנו ויחלמו וכוד ויכר חסדיו רמו על כמיס שים שהוא יפיו ע"ג שגריא כללם אלוים ככוס הוא מוכיב ומתחדד עד שאמרו ח"ל שגריא מלתי הסת לומר לנפיו קיום ואמרו משפטיכו כמעשי ידוך כמו נבמיס ג' שהוא יפיו ע"ג שם טעם ואלה משפטינו כסס כ"ל

שער הבחינה

והשלישית סימן החכמה הנראה בהרכבת האדם והחבור נפשו וכחות נפשו ואור השכל שיחד אותו בו הבורא ושם לו בו יתרון על שאר החיים שאינם מדברים. והוא דומה לעולם הגדול ונמשל אליו בשרשו ויסודותיו. ואילו רמז איוב באמריו (ליוני י) הלא כחלב תתיכני וכנבינה תקפיאני עור ובשר תלבישני ובעצמות ונידים תשוככני חיים וחסד עשית עמדי ופקודתך שמרה רוחי. והרביעית סימן החכמה הנראה במיני שאר החיים מקצנם ועד גדולם. שהם המעופף והשושה והחולל וההולך על ארבע לפי התחלקות צורתם ושמורם והנאתם ופועלתם בעולם כמו שזכרנו במענה

סרפא לנפש

והשלישית בהרכבת האדם נוף האדם ועליו מורכב מכל סד' יסודות ומנפש ושכל ונפש יש כמה כחות חושים: והוא דומה לעולם הגדול דבר זה ידוע ומפורסם בכל ספרי החכמים הקדמונים שהאדם הוא עולם ומלואו מכל הכחות והכחות שיש בכל העולם הגדול הכל זה האדם ודבר זה מפורסם בחלוקת כלפינו המורה פי ע"כ שכל העולם כולל הוא דוגמת האדם א"י ע"כ בחלוקת ועיי' בספר ארצות ליקום ויכנס שבע מוצר ע"כ ועיי' לקמן בפני ובשער ע"כ ש"ט שיעורו המהדר ג"כ ע"כ: במ"א איוב הלא כחלב כחלב חתיכני תחלה ניראה האדם הוא כחלב הנוף והנפש והאחי נקפא ונקרש במשי אמו כנבינה ותחכי מלבישו בעור ובשר על העצמות ועיניו שהוא מסוקר כן ועופש עמו חסד שנותן בו חיים במשי אמו ובשקופות השסס יתיבך ושמך ודבר נקרוק וקורש דבר רוחי דבר נשמי שיהא ליקום וקורש לו מהם המעופף ר"ל העופות והשוכים באויר: והשושה והחולל שחיות בעצמם דומה להם. ובמ"ה פי' והשושה נמיס מלשון כלבד ויער. שהשוח לנחות וזאת דבר וזאת נביעה השמים נמיס: והחולל מלי זוחלי עפר ויער רשי סולביס על גהונם ועל נטייהם נהגם: ומורחם כל נדיס יש לו מדס נפש עמומי יש מהס נשויס וקונוס וזונוס: ככוס שזכרנו במענה כו' וכתיב ר"מ נס' הירש שער י"ג שאליו ולמר חמיר נשפס הירש על אזור כנצר חלפן:

שוב הלבנון

הנצרכים ללמוד גדולות שמך: ובחות נפשו הכנס המרובס שממה ה' חופים וכה המדמה וכה המעשורר ושאר כמות עשיות: ואור השכל היא הסמל: שייחד אהרו בו הבורא א"ל נשמה האדם נבדל מנהמות עדי שגם להם כה נפשות: והוא דומה לעולם הגדול ונמשל אליו וכו' כבר ביאר זה המורה בפע"ב מ"ח"א כי כמו שהאדם איש אחד ומחודד מחברים מתחלפים בעשר ויגידים ועלמות ומלחמות משתנה ורומחן פי הכדור בכלנו מחובר מן הגלגלים דו' יסודות והמורכב מזה ופיין בו ריקתה כלל ועוד האריך עס וספיס עס עמנו שהלב הוא התחלת כל מועה שמתחל בצוף. כן הגלגל העליון הוא המהיג שאר חלקי העולם בתנועתו וכל נפש שמתחל לבעלי הנפש התחלתה נפש הגלגל ע"כ: הלא כחלב תתיכני וגו' כלומר שנהגה שכל מהלכיס מתחלפס כמכר: חיים וחסד עשית עמדי הוא הנפש השוכן בלב הנותן חיים לכל אברי הגוף: ופקודתך שמרה רוחי כל' מאמר האל ית' שהוא צריח השולם בכלל שמרה רוחי הוא נשמה קבירי ר"ל שבהאדם מעייר צריח כלל העולם: והשושה בשמאל הוא לשון שמיח במים כמו כלבד יערם השושה לנחות (יעייה כה) והס נפש הדיה אשר במים: והחולל הס ב"ה האוליס על גהון כמו מים זוחלים שכל' ע"כ: והא כחלב חתיכני וכנבינה כו' התחלת ירית האדם מן העטם והעטם היא סבהרת מן הדס ועלים אשר ללא כחלב סתוכי שיהא לנגס כחלב ואחרי כןואס צריח סיה מנחם עס מחוס כרחה וע"כ ארם וכנבינה קפיאני ואח"כ חמר עור ובשר מלבישו שפנפס הוא כמו לנפש נפש שיעק שפנפס ומנחם נלג ונחות וככרד ובכלל כחברים הסתמים אחרם ועצמות ויגידים סתוכי שפנפמו והגידים נבליים לשמור ולחלק כרכנת האדם שזלעמד סיה כל קומה גוף האדם נוף ונקמט לשמור כשחלם קאול ונקמט לכן ארם סתוכי לכן סתוכי שהוא לשון הנגס כמו שנתחב ממשוכו וסיה לבער (ישעיש ס) שיהי סתוכי חדק הספויס לכרס לשמור סס סתוכי ואח"כ מלח נן הנפש החיותי וע"כ ארם חייס ומכר כו' שנתגס בו רוח חיים כמורה חסד עדי קיום רוח חיים נכחן מן כללואו כנפס שהוא דבר מליח ואמר ופקודתך כל' ויגידך ונבנהחן שמהס רוחי: ובמקום והשושה כו' פרע ארם שיש עיט דבר וסרו סתוכי כס כל לזור אשר סתוף נשמיס וסוואה סס נשמות ויהי סתוכי סתום ושמי אלו סס ספרים בעצמם או עכשו מושכו לבוס אכר לנביס עוף למעלה על גוף קריע ספסיס חס נכשו מושכו לריות שחיה ורודו לפער ארץ עדי שאלס נשמו רשע ומחסי ויכריחוהו לעמוד על ספיס כמלך האדם לא ינחם נחמו עדי שיעשוהו ויחול שהוא: והחולל כל כל הנשאים למיטיסם ודומיסיס ספסיס בעצמם נפער ארץ ונגריסיס נמשלמן מלין גרלסם וספסיס ספולן על ארבע נגליס: לפי התחלקות צורתםם כו' לני' סהמלקת סתמיס כסס לפי סהמלקת נרדסיס ומדסיס ונדיסיס ככל אשר מסס דבר פשי מחלקי סהמלס ופע' מנסיס דריסיס נמלת נרדסיסם א"ל סתמר סחיין כחיפד ארביסיס ומדסיס סתוכיסיס מלאו

פת לחם

כריל ועל הכחינס סד' שהוא פתמותו אמר כל שפס תחת כרילו סכוכי בעלת שפס קיום והעמדה לדבר כמו כי שח לי אליהם ורע לחם תחת כותם ככל כסכה נוס אחר סוס ונותן לי ליקום ככל שכלן ילא ויחל ועשור וככס איננו וגם קין עמד בגללו ואין כלן מקום להאריך כביאור סתלס וזאת ככל פתמותו מושבות ו"א סס כל סה ללמוד כל סכרוואס סתחת ושמח ארם ליקום כתפך ארם סתת רגלי האדם ומשכרו עליהם עדי וכל סתס אשר כרגלך שמתפלס עליהם. ודרך לחות אכסר להמשיך גס סס שאמר לזכס וואסי כולל וגם כספות שדי שדיק נמלת גס סס הוא מיותר וליקמן אמר לזור שמיס ודע סיה כלי מלת גס רק סכוכס נמשכת ארץ הקודם ולמר עמי האדם זכר וגם ארליסי כלס. כלומר נמליסי כלס שגמיס וקיימיס עס סיה גס כסמות שדי ססס כחימי סכרוויס נמלואס בעולם ואחסי קירול חס וך כעייך לומר שגון סתמנר ליעורז ס אמנס סכריסי נלמלס וסס ע"כ דכריו וקח ארם לנחות דרוס: הנראה בהרכבת האדם כו' נלמיס ז' דבר כחימיס ומוס האדם כל סתלס שהוא כמות סתלילס לא ספסולס ונכחן מדבר כחימיס סתלס סתמנס הנראה האדם עצמו וסחיל ככרכנת האדם שהוא ככרכנת נפשו עס גושו גס ככרכנת מוגו מן סכרוויס וסמדות: והיבור גופו חבור אכרי גושו או לזס כסדר סתוקן כנלות לקומו: ורבותו כפשוטו סס סתמנס כמות כעטם שמו סתוקיסי כה סח וכת סמנדל וכה סתלילד כדומס כו' וסמקובילס מן בעשטיס כחות כעטם: ואור השכל כו' קרל לשכל אור ע"כ סתוכו ורליחי איני שיש יתרון כו' סתוקן האור וסכוכו נחמר סתליל ונחמד סולך ואמר שיהי ארם סתליל עמי סנו סח יתיר וסחיתו משאר נביעה וליפי שיש כעייך נביעה עטיסי סתמנדיס ארם מוחלסי אולס חייס יתרון לסיס לזס סתמיס וסו לו כו' יתרון שדככל סח מוצר האדם מן הסתמיס: והוא דומה לעולם הגדול כו' ביאר סכרס סוס נלג כחריכות כמנס סתק עיכ סתליל וסגידים נבליים לשמור ולחלק כרכנת האדם שזלעמד סיה כל קומה גוף האדם נוף ונקמט לשמור כשחלם קאול ונקמט לכן ארם סתוכי לכן סתוכי שהוא לשון הנגס כמו שנתחב ממשוכו וסיה לבער (ישעיש ס) שיהי סתוכי חדק הספויס לכרס לשמור סס סתוכי ואח"כ מלח נן הנפש החיותי וע"כ ארם חייס ומכר כו' שנתגס בו רוח חיים כמורה חסד עדי קיום רוח חיים נכחן מן כללואו כנפס שהוא דבר מליח ואמר ופקודתך כל' ויגידך ונבנהחן שמהס רוחי: ובמקום והשושה כו' פרע ארם שיש עיט דבר וסרו סתוכי כס כל לזור אשר סתוף נשמיס וסוואה סס נשמות ויהי סתוכי סתום ושמי אלו סס ספרים בעצמם או עכשו מושכו לבוס אכר לנביס עוף למעלה על גוף קריע ספסיס חס נכשו מושכו לריות שחיה ורודו לפער ארץ עדי שאלס נשמו רשע ומחסי ויכריחוהו לעמוד על ספיס כמלך האדם לא ינחם נחמו עדי שיעשוהו ויחול שהוא: והחולל כל כל הנשאים למיטיסם ודומיסיס ספסיס בעצמם נפער ארץ ונגריסיס נמשלמן מלין גרלסם וספסיס ספולן על ארבע נגליס: לפי התחלקות צורתםם כו' לני' סהמלקת סתמיס כסס לפי סהמלקת נרדסיס ומדסיס ונדיסיס ככל אשר מסס דבר פשי מחלקי סהמלס ופע' מנסיס דריסיס נמלת נרדסיסם א"ל סתמר סחיין כחיפד ארביסיס ומדסיס סתוכיסיס מלאו

שער הבחינה

שהוכיח בו הכורא את איוב כדי להעיר אותו (שם לה) מי יבין לעורב צידו וגו' ושאר מה שספר בו ממיני החיות המדבריות והימיות. החמישית סימן החכמה הנראה בצמחים ובמזגאים המוכנים לתקנת האדם ואופני תועלתו בהם על התחלקות טבעיהם ומזניהם וכוחותם. וכבר הוכירו הקדמונים בספריהם מן הענין כפי השנתם וכמ"ש (מלכים א ד) וידבר על העצים מן הארץ אשר בלבנון ועד האזוב אשר יוצא בקיר וגו'. והששית סימן החכמה הנראה בחכמות ובמלאכות ובפעולות אשר הכינים הכורא יתברך לאדם להשלמת תקנתו וטכות טורף חקו ושאר תועלתיו הכוללות והסתברדות. ועל זה רמז הכתוב באמרו (איוב לה) מי שת בטחות חכמה או מי נתן לשכחי בינה ואמר (משלי ז) כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. השביעית סימן החכמה הנראה בקביעות התורה והחקים לעבוד בהם הכורא יתעלה להניע בהם השוקד עליהם להנאות העולם הזה מיד ולנמול העולם הבא באחרית כמו שאמר הכתוב (ישיעיה נב) שמעו שמוע אלי ואבלו מוב ותתענג בדרשן נפשכם ואמר (שם) השמו אינכם ולכו אלי שמעו ותחי נפשכם וגו'. ותלויים בזה עניני הפנהגים אשר סדר הנהגת

מרפא לנפש

הימיות כנפוש טעם נשום וימיים: והחמישית וכו' ובמזגאים סם מיום מתכות ומזיגין שמואלס מן האדמה: וירבר על העצים וגו' ששמה ידע טעם כל כל אחד מן וזה פועלתו קי טרם רש"י: והששית בו בחכמות כמה מיע הממות טעם נשום טעם אדם שמתמחה בזה קדום: ובמלאכות סם מלאכות סכדות כמו מריס חריסע ויואל: ובפעולות סם מלאכות קלות חפירות ומזוג: ושאר תועלתיו הכוללות שכל כ"ל לזיכין ולמלכה כסוד כמו לחמש ולריסע וכדומה לוס וזו מלאכות שמתברדים בו קלם כ"ל כמו נוקב מרגלות ויואל טעין סכל לריכין לוס: מי שח בטורות חכמה מי טעם זחה עתן לאדם חמה ויניה נקבד לכו לחמוז מחשבות לעשות כל המלאכות ושפלות טעמה: שכחי מפרשים על סכל סכוכו ויואלס חנולוט: ובשביעית כו' בקביעות התורה קטע טעם ויבך בחוכמו תורתו דתי כדי שנתע כדח על נשמות נשום ויחכב נכני אה עתמו וע"י הורס דיע כמה עשין לזונו יתנדן שמו וכלא חורס האדם ככסיל נחשדן סולך כמו שכתבתי דברי מי סכזוי לעיל כמה פעמים ולא עוד שמיטיס על ידי הורס נלכות טעם סוס סוס כן כמו שכתבתי בחורס אה נשקותו חלו ונתיי נמיטיס וגו' וכמה סאקיס חלקה: ולבמול העה"ב באחרית כתיב אכלו טוב בעולם סוז ותתענג בדרשן נפשכם בעה"ס. וסכל מתידי סם כן נמולט העולם הבא כי לוק ויור מלך סדול וסולס מתיב קביס יקסח סכר סעוסיס לזונו ומזחופו יתנדן: ותלויס בזה עניני המנהגים כו' כמו שדלס ק"י סתמס בחורס סקודוס כן נראה הכמה סכורל יתנדן עתן נשום לנטיני אה העולם נדך יבר להטעם סעוסיס

שוב הלבנון

ותועלתם לנרץ האדם: ובמזגאים כמו מיני המתכות ואכנים קוטם: וירבר על העצים וגו' שגלה תועלת כל זממה וליזיה לנרץ נגעה: הכוללות יש נלרכיס לכלל בני אדם: והסתברדות יש לזרכיס אותם קלח בני אדם לפעמים כמו לנפואה ויואל כזה מתועלת שאינה כוללת: מי שח בטורות חכמה מי נתן כפלוית ליען חמה: לשכחי בינה שכי הוא הלכ כמו שפרסע בעל הקונקורדלתיס: להנאות העה"ל פיד כמה"ס לא לרמי לדיק נעזב וגו' ולמרו ח"ל אלו דרכים שאלה אוכל פירוטיס בעה"ס וכו': סדר

פת לחם

נאלו מדות שיהיה כנעיה כמו שיהיו נגרות סלב לחי ועוזת לנמר וכעס לרוב וסגל סוכס ייחס מדעת סכרוות למלס ודומיסיס וסעוסיס שאלס סתתמס ככל אחד מהם לתתוס מיוחד כמו טור למיטיס וסוס לריכיס וסור למחור וגמל וסיל ללכתם מדרכות וסולסיס ספולדס נסמט מכל אחד מהם שם כמו נקב ואלך למלכל כבשכס ומלכס והיזוס לעורוטיס וזה המלכסה סכרכ והועלוסיס טעם כע"ח שמייע מהס תועלת לאדם כמו טיסי סכרען ויני סקססור טעם לזרכיס לרזואה ורכיס מחד דוממס כודיע לעוטיס ספולסם וכן כרכיס סלס ורכיס לעלר תועלוסיס וזה המלכסה סעוסיס: כדי למלכסה סעוסיס: כעס וססמדיכיות וזכר סם לזיגין סדול שנימיטיס: ובמזגאים סם מיום המתכות ונקרלס כן על סעוסיס אופס מעטן סלרן וככלל סם סלכניס סעוסיס: שביעיה ירל סעטע סכ"ל לפי חריסוסיס סלשעות טעם קר וזוס וזחוט ויכס: וסמיטיס סעטע של כל אחד לפי סרכיני סמיסוקיו: ובחורם סם כמות ספניולות סתמלחות ססס עד סתמלחות ססס סע דרכיס ספליסיס כמו סלמיסי סעוס כל סעטס ומתמקן מנע יד סלרס וסמקון יד סלרס סעונע בו וכלכיס כמו ספטיטיס"ס ספולס סכרול וסכרות מן סחומן וסעטייה ססס ודוסיגין סרכס מחד מונולסיס דכרכי סחוקריסי: ובמלאכות ובפעולות נמלת מלאכות כותמ על מלאכות ספועלות כלחס חומר וסחומר ומסעט וסמחטס ע"י סתמלכס כמו ויני וטוס נמתיס כלכ"י: ובפעולות כותמ על פעולות סעמודות כניתיס וכלקי פועלות כדג אחד כמו מלאכות סכיר וסכילס ודוסיגין: להשלמת חקנתו סיטיס סעוסיס ספוקן ספלימטיס דסיניו סתממות כמו חמת סתסוקן: וסכתסורת ומלאכות כמו מלאכות חריסות ססלמטס סיקון סלרס לנטיסי סעוסיס וכן מלאכות כפתיס סלכריס וסריכנס ודוסיגין וכסנולות כמו סעלר סתממס לפי מלאכות מעטנו ומרגזו: וסירב טורף חקו סכל אלו סדיכיס סם סס סכל לערף סלרס טעם סרכס למלכות סלרס סתפרנס מהס סם סודיע חורס סתמלס ללחריס ומתמנס מתכרו: הכוללות והסתברדות כמו במלאכות סם סרכס כוללות בני אדם כמו מלאכות חריכנס וסמיטוסיס ספולס לזרכיס לוס ויש מלאכות שאינן טיסיס לכל נפש כמו מלאכות לזרכיס ויסב ומלאכות סתתמו חניסיס שאינן נלרכיס רק לעשירי עם וסכסירי מלחמס למלסיס: בקביעות התורה קטעע נע תורתו יתד תקוע ס"ל סתוט עולסיס וסכירי סוס לכל נפש וכל זמן כמו שאלנו חורסיס לא חתיף סלל ואל יסיר דתו וכו': להניע בהם השוקד עליהם כ"ל שאינן נשום וסכירל ספולס שוקד עלטיס פ"ן ונמסר חרד עולסיס יניע על יד עוסי"ל ונמוסי"ל: ואבלו טוב ותתענג בדרשן כ"ל אכלו טוב בעוסי"ל וסעטע בדרשן נפשכם סיינו נעלס סיינו נעלס"ל כמה סכתוס מתקוס חרד וירון מדען סיקר כו': שמעו ודתי נפשכם כי סכנותי יתי' לחתיס נעטו כמלות: ותלויס בזה כ"ל סעוסיס פ"ל דרכי סוכס נעל סכר ספיקריס סכל כעס נמולט נשוא אחד נשקדן חוייג להמלל כעטלס חרד כעטלס כמו כחוס סכורל מנלל נמיס חמיס נמקדס חוייג סכירל

שאר האומות ותועלתם הם עומדים להם במקום התורה בעניני העולם בלבד וכבר נאמר כי מדרגת הטבע מן התורה כמדרגת העבד מאדוניו. כי כחות הטבע הם נוהגים בהנהגת העולם כפי מה שיאות לתורה כמ"ש (שמות כג) ועבדתם את ה' אלהיכם וכך את לחםך ואת מימך והסירותי מהלך מקרבך ואמר (שם טו) ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך והישר בעיניו תעשה והאונת למצותיו ושמרת כל תקיו כל המהלה אשר שמתו במצרים לא אשימ עליך כי אני ה' רופאי ורבים כאלה. ויש מי שסובר במאמר החכם (משל"פ) חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה. שכן אל אלה השבע פנות אשר זכרנו: פרק ה אך איזה מין קרוב אלינו ואנו חייבין לבחון בו יותר. נאמר כי הבחינה ככל אחד מהם ואם הצורך אלינו גדול ואנו חייבין לבחון בו יותר הקרוב אלינו יותר והנלווי לנו הוא סימן החכמה הנראה במין האדם אשר הוא העולם הקטן והוא הסבה הקרובה לעולם הגדול הזה. והייבין אנו לעיין בהתחלת האדם ומולדתו

מרטא לנפש

עולם ולשם וליתן כחלומה וישב כטימוס דלם לא כן איש את רעהו חיים בלעו: בעניני העולם בלבד ר"ל שיש סכנה וזכר על זה נעלם הוי"ו. וז"ל עלל ספקיהם האמרי אי' ס"ח דתת כתימוסיות תהי מן האלכויות נפשים רבים. סתמה כי הטימוסיות תקיפו פעולתו קפון המדינה אבל לא סתפקי לתת שלימות בנפש לשוב על ידיהן למקורו ועי' אמר סתפזר הכוח כי הטימוס משיבם נפש. כ"כ סטימוסיות לא הוכל להפריד כחלמי דרך חלמי כי ככד יסיס אלגנו נכא או מנוגה אליו כן דרך המה ולין כך אדם להשיגו ועי' נאמר מדות כי נלמנה מתחמת פתי כי היא מודעת ככדל נלם מתנוג נלמם. כי' ליות סתופה כדם טימוסיות סתופה אס פעולותיו מונגלים כראוי וכל אשר יסופק בו כאלס לא יבחה בעשותו אלל קוטיי כהורס חוקים ומשמשוים וזכו קפדיי סי' יסדים משמתי לב. כד' סתדה כטימוסיות לא הוכל להפריד רשטי כפעולות פמטי קיור כמשיג לרבות ספקוסיס ויסרות סתופה כל ספרטיס וז"ש מלוס סי' כירס וכי. כ"כ סטימוסיות סודיס מין אדם אי' חלמי סתפיס נלמתי וען כהלס וכסונגו סתופה כרבות סתון אלל סודת אל סיוא ולגויי ח"ס רלמס סי' סתורס ועומדת לעד. כ"ו כדס כטימוסיות לא תלל ידי כל סדעווס שאין סקעניס שויס משלמי האלכויות ח"ס משמטי כי' אמת דקרו יתדו ע"כ סתק לנשונו ויוף דכס חמוריו וסכעהקיל כל דכריו מפטי כפס. דכריוס נחמדיו להיולי לנשפט מיטיס כספר סוס: וכבר נאמר כי כ"ו ר"ל חף על פי שלמי ככדלס לדעתנו כסולס כמסגנו כוכס וכלל כ"כ סקענע אלל כלמס סמועכד סקענע וסמסגס לפרס ר"ל למקיימי ההורס לעשות כרזונס כענד סמועכד ללדונו וככדס מנואר ולינונו חון לעבס סכרי סססי יסדכר סודורס סעולמות וסכענע כיו סל בעלמו נסן לנו סודרוס ודחו והוא לזכ על כל נכרלוי סיכוי סמועכדיס סתת וד מקיימי סודרוס וסי יעכס על ידו וכמו סמוריס סטקוקיס סכדוריס וינורלו כמסגרי כמסגון ססטי כמסל נמך עיין סס וסיס סס כלל חלמי יודעי כי ככדורס חלמי יסדכר כהניס סכדוריס כהלמס סויסס כרשמיך כל מה סנעולס אס מעכדכו וסיעבור על רזונן כסעבור על כדורו כמו סכדורס מנואר כ"כ אס כקוטיי חלמי ויעיין כ"כ סי' ח"ס' וכן דעת ח"ל ככרכס מקומוס כידוע. וכל"ס כדורו כ"כ כ"כ דעווס אס סכפרי טעלו או סכמתי ודעווס ככדל כמקובליס סכפרי טכטי נמך כעלס למקיימי ההורס עיין סס ככרלכוכס.

אך איזה מין קרוב אלינו כו' נאמר כי בלתי כדורס סרלוי לנחון יכולת ככדורס ככל חמד סמכנס דכריוס כמכריוס: וואס חצורדי אלינו גדול כו' וסעוס סכדרי סרלוי ויתר אז ככס וזס ככס ח"ס חייבין לבחון דכריוס ככדורס ככדורן לנו וימס סכרי סלדס רחלס שאין לנו קיוס וסעמדיס כנל דכר זס. אך כיוס אין ככמיוס שויס ולנעמיס לירך לעבד חלמי ודכר זס רחוק ממנו ולינו יכול לנחון בו טעמי: הקרוב אלינו יותר אך עס כיוס ככדרי סקדורו אלינו סודרי ונגלס לנו כממס יכלת כו' ויתר סמלר דכריוס: הוא סימן החכמה הנראה במין האדם בו וכלמר כדקדק לבחון בו מהחלמו על כוסו והכלל כו' סמלר סטור"ל כירס וסול מפרס ככל כדורן לנעמי: אשר הוא העולם הקטן כאלס כיוס עולם קטן כמו סכרשטי לעיל: והוא הסבה הקרובה כו' סקדורו כירס להנין ססלרס כיוס עיקר מכל סכדוריס סכרי כיוס ככעל כריוס סמכמס ככל חלמי כו' ויתר טוב הלבנת

הנהגת שאר האומות הם יעוסי האומות ודיהים שיש בהם תועלת ג"כ לברי בריה. וכמלמר ח"ל הוי מהפלה בשלמה של מלכות שאלתה היא איש את רעהו חיים בלעו: מדרגת הטבע מן התורה ערך טבע העולם ענדי המורס: כמדרגת העבד מאדוניו כלומר כמו שכל פעולה העבד היא להשלים רצון אדונו כן טבע העולם מלמלמ רצון האדם בעושה כעוללת לכלל האומה:

פרק ה ואם הצורך אלינו גדול ונח חייבין לבחון בו הקרוב אלינו יותר. כ"ל: הסבה הקרובה ים סנה עתה קרובה ויש עתה רחוקה. ד"מ אדם סמכס כמקל ככדורו רצון ודמה סוללסכס אס חלמי. סס סכמה יוסר קרובה להכלח חלמי הוא חלבו. והמקל עבדי האדם חף שהוא ג"כ סנה אלל יוסר רעוקה מן סלמן. והלמס סמכס כמקל סנה יוסר רעוקה. וכן כיולח כיוס: לרזיית העולם הגדול פעל ידו ככן כיוס העולם: ומולדתו הוא המוליד

סגל